

308647 వ్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. చెన్న పట్టణము 1916 నం జనవరి నెం 25 వ తేది మంగళవారము NO 252 సంచిక ౨౫౨

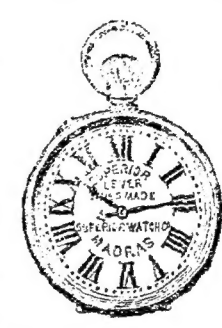
గాంధర్వ పూట హార్వ నియమ

హిందూస్తాని కరాటక కీర్తన తగినట్లుగా ప్రత్యేకము కయ్యాట చేయబడినది. 1 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటి 2 నెం. పూట రూ. 10-0-0 2 నెం. గారంటి...

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 గురు జడమయిక్కి మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫ం 7-30 కు కాకినాడలో పార్థియన్స్ కచ్చేరికి నెడుటగనున్న మోటారు ట్రాక్స్ లు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును. దీని కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కాకినాడ చేరును మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు ద్వారాచేరు చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును. నలుగురు యిక్కి ను మూడు మోటారు ట్రాక్స్ ప్రత్యేకము వలయు వారికి మాత్రం సిద్ధముగా నున్నవి. శేట్లపల్లికి కోటిపల్లికి పంపబడును. రంగూరు చేరుకల అదిగా కలకల రవునకట్టు కమ్ములు వగయరా పూర్వముకంటే భగలు తగ్గించి విక్రియించుచున్నాము. Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada. The English Motor transit Company. Automobile Engineers COCANADA.

నువీరియక లీవర్ బ్యాయలు వాచ్. నొలుసుతో సహా ధర రూ 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ కలదు.

ఈగడియారును దయచూచి మా కంపెనీ వేగ ఎక్స్ ప్రిస్ టరీలో ముద్రంపబడినందున ఇది మాత్రం కందమై త. దీనిమున, దేవు ప్రభు ఆస్థానము పోయినాకా మొరటుపలకు దగి యాం నును. పై టైమర్ అభ్యాసమున - స్వరంబిదిటి అతికించియుండును. సీమకండి వాల్ తయారు చేయబడింది. కాన నెలల మొత్తము జీక్కును, ఒకరొక్కరును పీయూరున తలంధలో తీక్కుర తెలకుంచెతియి. చాలకాలము పనిచేసే నట్టి స్వల్ప భాగల గడియార మిది యొకటియే యిది మనవిలయిన దెలియును. ఇదిగలక నేక గడియారులు భుక్తులు మోగిస్తూ పక్కనల నందివాల్సివి. ఒకటి తెల్పబడి యాడును. దా పట్టణమున విశేషము గాని పంపించునని, ఈ మాటలెందుకు! నువీరియక వాచ్ కంపెనీ, రాష్ట్రవాల్సి నెం 167, నువాన్.

అందమైన 1916 కాలండరు

ముద్దులోలికే మోనానాంగి సాందర్భము, అవగణ్యము ముగ్ధత్వచూరములనుగ లిఖించబడినది. జనవరి నెం 21 వ తేది ఈ పుస్తకం కొరతగా నాలుగు రూపాయల విలువలకు ముద్రంపబడినది. కావలందే దుడికియగ బంపబడును. పోస్టు ఖర్చులకై అగ్రానీటిని పంపవలయును. ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-5 వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0. అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము. ఎక్స్ ప్రిస్ డెల్వీతో రూ. 0-8-0; డెజిల్ 1-5 రూ. 5-4-0. తామర తైలము పండ్ల పాడి మోహినీతైలము డబ్బీ 1-5 0-4-0. డబ్బీ 1-5 0-2-0. సీసా 1 కి 0-12-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చొట్టలలో విక్రియించబడును. అమృతాంజనము డి పో, 102 ఫ్రేం రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబుల్ డిస్ట్రిక్ట్, మద్రాసు. ఈ యుద్ధమునకు క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు ముద్రంపబడుచున్నవి. ఈ ఖాత్రులను తెలుకే పంపుకొనిన యాకాభింసము గలగక.

పనాషధి సారసపరిలా

ఇది దేహమునకును మెత్తు పుష్కలమునకును సకల చర్మ రోగములను బాధిస్తేయును క్షిప్రముగా, పాతవాయొపు యొక్క నీకంబులు, కవికాములం గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన వరునును. ఇదివర్షమునకు కాంతిని గలిగించును. కాశితులన పుష్టినిగలిగించును. మెత్తుకున్న అది పుష్టినియను. దీనివలన జీవమునకు పుష్టి, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసాముందును వా సీసాతోడనే తెలియమున నొకటిపై మొత్తము గానుమీయును. రెండు సీసాలను వాడినతోడనే తీరకలం బాధించును. 1 సీసాలెల రూ. 1-4-0. కుష్టుకుమును:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాధిచేసి రోగియును కుదుర్చును. భారతమునకునల్లి(తాగు లకు మందు) నాగల్గితైలము పై పులిచును. ఈ రోగమునకునెల రోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0 ప్రొపైలను:— పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, చిననవాడి నం ౨ బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT. Faneaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

కాటోల్ పాడరు

కట్టులు, చీనము, తోగలు, చిన్నబులు, గొమ్మకు (కిరీములు బుట్టించు చుండు) లకు కరింపజేయును. టికెట్ 1-5 అ. 0-5-0

కాటోల్ వత్తులు కోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలుకు 2-10 కట్టులుగల పెట్టె 1-5 అ 12 మితి రకదార్జములకు చీనమును బడితేట్లెందుకు. కట్టులు కొరతమును, పుష్కలతేటికిలను విడుచుచుండి కాటోల్ నొలుచుకొట్టు. — ఇది గూర అందుకో 1-11, ప్రింపుస్ట్రీయ, హాల్ బాక్, మదిరాస్

మోటారుబస్ కార్లు

బ్రిటిష్ వెండిన మోటారుబస్ కార్లు. 18 తీక 24 గురు మనమ్యాం యిక్కి డు బ డు కచ్చియున్నవి. గాం యీ క్రి ని ఆకెగ్గుకు వాగ్గియును. English Cycle & Motor Importing Co., 23 Broadway—MADRAS.

కస్తూరు తులం ౧ కి రూ 30-౦౦ గోగోవణ తులం 1-5 రూ 7-0-0 కంకుమ పువ్వు తులం 2-0-౦ ఇచ్చుబాబులకు పో 5, తి నువత్తేడి, నుదానా.

పురనిర్మాణము

ఆరవ యువన్యాసము

గతశనివారమునాడు హెచ్. వి. లాంచెస్టరు గారు 'గృహవనతి, పురణీకము' గురించి యువన్యాసించిరి.

గృహములలో కాపురముచేయుదలచినవారికి కావలసిన సౌకర్యములనుబట్టి గృహవనతివిషయమై యోచింపవలసియుండునని మీరు నెలవిచ్చిరి. పుజలకు తగినగృహవనతిని కల్పించి పావుల కత్తిసామర్థ్యమును వృద్ధిచేయుటయే పురాభివృద్ధికి ప్రథమోద్దేశము. పుజల సౌకర్యములనుబట్టి పురయేర్పాటులుండవలయుననిగాని పురయేర్పాటులనుబట్టి పావులు తమమంచి చెడ్డలను సరిపెట్టుకొన జాలరు. ఆర్థికపరిస్థితులను బట్టి పురనిర్మాణమనవలసివచ్చినయెడల ఆపట్టణములో నుత్తమ పౌరజీవమును పెంపొందించువిధానమును పరిశీలింపవలయును.

గృహనిర్మాణమువిషయములో నింకొకవిషయముకూడ గుర్తింపవలయును. ఆర్థికస్థితిగతులనుసరించి గృహములమట్టు ఉద్యానముండవలయునని సర్వత్రోయంగీకృత మగుచున్నది. గృహోద్యానము లాలోగ్యదాయకములు. మరియు మానసికోత్సాహము నొసగును.

పాఠశాలమట్టును విశాలమైన బహిరంగప్రదేశముండుటవలనను. బాహ్యశరీర మనోదృఢ్యమును వృద్ధిపొందుటకు తగినయనకాళము ఉండవలయును. అధునిక పురములం దొకలోకమున్నది. తమయందున్న యుత్సాహ కత్తిని వృద్ధిచేసికొని యానందింపకుండ పురప్రజలు ఏ సర్క్యునునో, చూచి యానందించుచుండుట.

భారతీయుల సామర్థ్యము వారి సాంప్రదాయమునంతే యున్నది. హిందూదేశములో వారు తమకు కావలసిన గృహవనతిని వారు ఏర్పరుచుకొనవారు. వారు తమకు కావలసిన సౌకర్యమును వానివలన పొందుచున్నారు.

కాని వానియందు ఒక లోపముమాత్ర మున్నది. గృహములలో జన సమృద్ధియు విశేషముగ నుండును. విశోపాలోసాముకొర కాలోచించి ఉన్నవానిలో గడపుకొని కాలక్షేపము చేయుచుండురు. అందువలన వారు క్రిక్కిరిసి కాపురముండురు. హిందూదేశములో నట్లు కాదు. సా. ఘోకాభ్యంతరములనుబట్టి జనసమృద్ధియు వృద్ధి యగుచున్నది. ఒక మతము వారు ప్రత్యేకము నొకేసాంప్రదాయమందు నివసించుదురు. అవ్యవస్థలతో కలిసియుండరు. అందరు ఒకేవోటున నుండవలయునగాన జనసమృద్ధి మెక్కున ఇట్లే ఒక మతస్థులే కాదు. ఒక వృత్తియందన్న వారంద రొకవోటికే నివసించుచున్నారు. ఏ యందుప్రదేశము వృద్ధి పొందుటకు విలంబము. జనమువృద్ధియైనకొలదిని ఇంటిమీద ఇంటిని నిర్మింపవలసివచ్చును.

పీఠాధిపతిమైన ఇంటిని సోదరులు సంతుక్తుననప్పుడు కూడ వనతిని గమనింపరు. ఎందరన్నదమ్ములున్నను, ఇంటిని వాటాటువేసి పంచుకొందుకేగాని ఎవరో ఒకరు ఇల్లునుపుచ్చుకొని తక్కినవారు తమనాకుకు ప్రతిఫలముపొంది వేరుగ గృహములను నిర్మించుకొనరు. ఇంటినిబోలెడు వాటాటరు వేయుదు. వనతినిమాడనే మాడదు. (వజ్రం క్రిక్కిరిసి నివసించుట కలవాటుపడేయొకయెడల, ఆర్థికాభ్యంతరములను తొలగించుకొను భావము ప్రజలయందు నశించును. దీనివలన ప్రజలెప్పుడును క్రిక్కిరిసియు యుండవలసివచ్చును. ఇదియతికయోక్తి కాదు. ఇంతకుండికంటె నీయింట్లో ఎవ్వకనుంచి యుండకూడదని, అనుకొనుటకు కష్టముండదుకాని అట్లు నంచరించుట కష్టము. ఒకప్రదేశములో నింతకంటె మించిన ఇండ్లను కట్టకూడదని పురపాలనాధికారులు నిబంధనలు చేయుటకు కష్టముండదుకాని వాని నాచరింపజేయగల దెచ్చుట నులభముకాదు. కావున క్రిక్కిరిసిన ప్రదేశములకు సమాపమున చక్కని నివేశనస్థలముల నేర్పరచి, నుండర నుండరములను నిర్మించి జనులచిత్తముల నాకర్షింపవలయును.

సప్తమోపన్యాసము.

రాకపోకలు, వాణిజ్యముగురించిన వివరణనువలన వాణిజ్యరక్తములే పురాభివృద్ధికిమూలమని ఇన్నుమొకరివారివిశ్వసించుచున్నది నెలవిచ్చిరి. వట్టిజనులలో నెంతవరకు ఉత్పత్తి యగునో, ఎగుమతిదిగుమతివ్యాపార మెంత జరుగునో, వర్తకవాణిజ్య సంఘములను కనుక్కొనినతేలును. ఇంతవలన రెండుప్రయోజనములుండును. వాణిజ్యనిపుణులను, మునిసిపాలిటీలకును కరస్పందనబంధమేర్పడును. ఇంతవలన పురాభివృద్ధి యగును. వర్తకులు కేరళము తమ ఆర్థికస్థితిని చూచుకొక పురసౌకర్యము నున్నగువిషయములను చూచుకొనవలసియుండును.

విజయనగరము మహారాజా కళాశాల

జన్మదినోత్సవము

(మాస్టర్లు విలేఖనముకడ) (మాస్టర్లు విలేఖనముకడ)

విజయనగరము జనవరి 28:— నిన్నటిదినము మాపురమందలి మహారాజా కళాశాలయొక్క సాంఘికకోత్సవము మిక్కిలి వైభవముతో జరిగినది. కాని యే కాగణమునో గత సంవత్సరమున వచ్చినదంటు ప్రాచీనవిద్యార్థుల తీయేడు రాలేక. ఉదయమున అయోధ్యమైదానముక వ్యా యాను కీడలు జరిగినవి.

సభా ప్రారంభము.

మధ్యాహ్నము కి గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడినది. మొట్టమొదట కళాశాలను స్తుతించు మ నోక స్వాగతము చదువబడినది. తర్వాత కళాశాలాధ్యక్షులు రావుబహదూరు కిలాచి రామాచార్యులుగారు శేష వర్ణుల శత్రువుల సభాధ్యక్షులు రావుబహదూరు దిగ్విరాజు రామలింగస్వామి పంతులుగారి చరిత్రను జనులందరికిని గంభీరవాక్యములతో చెప్పిరి. సభాధ్యక్షులు తాము పోలీసునోగరము దున్నపుడు దొరతనపువారిమెప్పు వడ నుటకు గూర్చి నొక్కి చెప్పిరి. తర్వాత వారి సంస్కృతపండిత్యమును, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగానుండి వామన్మే చూచుచు చర్యయనుగురించి సవిస్తరముగా సభవారికి తెలియజేసి వారికి ఉన్నతపీఠము నధిష్ఠింపజేసిరి.

అధ్యక్షుని యువన్యాసము.

సభాధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమును జదివిరి. నెమ్మదిగా జనువులచే పాపము నెరుకటివారికి కొందఱికి వివరించెడు. యుద్ధమునుగూర్చి కొంతవరకు చెప్పిరి. మహారాజా ఆనంద గజపతిగారిని గురించి తమయుత్సాహమును జూపిరి. వారి యాచార్యులను వారివిద్యాభిలాషను జ్ఞాపించిరి. తర్వాత గురజాడ అప్పారావుపంతులుగారి యొక్కయు, పిదప త్రి నూర్యవారాయణ శాస్త్రిగారియొక్కయు మరణములవలన కళాశాలకు ప్రాప్తించిన సమస్యనుగూర్చి మిక్కిలి నగచిరి. జార్జి సార్వభౌమునికి జయమురావలెనని ప్రార్థించిరి. విద్యార్థులు దేశీయగీతమును పాడిరి.

తదితరోపన్యాసములు.

విశాఖకుట్టుములో వ్యాయాసిగానున్న ప్రభుల లక్ష్మీ నరసింహం పంతులుగారు మహాత్మ్యదేశస్థములచేసిరి. యుద్ధమును గూర్చి నెమ్మసాల్లుచెప్పిరి. ఎనమండలమును రాజభక్తి కలిగి యుండవలె ననియు మిత్రమండలివారికి కొలదికాలములో జయము లభించుననియు రూఢిగా జెప్పిరి.

చిర్రాపురా లక్ష్మీవారాయణశాస్త్రిగారు విజయనగరము మహారాజావారి కుటుంబమునకు జయము కావలె నని కోరిరి. ఆనందగజపతి మహారాజావారు జీవించి నుండినపుడు విజయనగరమందు సాంధ్యనిశ్చయిద్యాలము మొకటి స్థాపనలె నని యోచించుచుండెనని చెప్పి ఇంగ్లీషుకళాశాలను సంస్కృత కళాశాలను పోషించుచు విద్యులకు తమ పురమును నిండుముగా జేసిరి విజయనగరపు మహారాజావారిని జేసేల్ల జ్ఞాపించిరి. కొంత కాలమునకు నీవిద్యనగరమగు విజయనగరము నవ్యవస్థ మతోచుటకు ననిచెప్పిరి. కళాశాలాధ్యక్షులు రామాచార్యులవారి విద్యాభిమానమును గూర్చి ప్రోత్సహించెరి.

మను తమపురముకొన్నిస్థితియందుండుటకు వారు పురవిషయములో కృద్ధ తీసికొన వలయు నని భావము కలుగును. ఏయేసరకు ఎక్కడకుండి ఎక్కడచ్చి వాపుచున్నవో, ఏ మార్గమున వచ్చుచున్నవో మున్నగు విషయములను పరిశీలింపవలయును. ఎక్కడకుండ పరిశ్రమకాలము మున్నగువిషయమునో కూడ తెలిసికొనవలయును. ఇట్లు సంవిధసంకల్పములను తెలిసికొనుటవలన, రాకపోకల విషయము గురించిచెడ్డ తెలియును. ఈ సందర్భముల రెండు విషయముల నాలోచింపవలసివచ్చింది. రవాదారిమీద రాకపోకల సులభమును నవరించి, సులభిగ బోవుబండ్లు, త్విగ ను గొన్నుల వలన జేయవలది వాని ప్రయాణములకు ధిగములేమండలే నని యొకటి. రెండవది ఒక రవాదారిమీద జనుల ట్టి రాకపోక సులభమును కల్గించు సందర్భములో, ఈ సమర్థము మరెముకొనిద్యోగము నట్లు ఏర్పాటుచేయుటకు మీకు నా తగినా మునుమును ఏపురమునైనను ఆర్థికస్థితిలు చక్కగ నుండవలచినవో రాకపోకలసులభమును సరిచేయవలసి యుండును ఈ సందర్భములలో కొద్దుప్రయోజనము కాల్గెను చేతులను విప్పిమాడవలసివచ్చింది కావలసినమును.

బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు మా కళాశాలకు జయము దీనించిరి. ఆసంవత్సరమున మా కళాశాలలోని విద్యార్థులకు గూర్చి ముచ్చటించిరి. మిక్కిలి యనుభవముగల రామాచార్యులుగారి యధ్యక్షత కింద కళాశాలమందిస్థితి యుండున్నదని చెప్పిరి. ప్రాచీనపద్ధతులను నూతనపద్ధతులను మిలితమును యుండునట్లే కళాశాల యభివృద్ధి యుండున్నదని చెప్పిరి. దానిచే విశ్వవిద్యాలయమువారి పద్ధతులను వాగుగా బోధకముకొని వాని ననుసరించుటకు వీలయినదని నడిచిరి. కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులు పాఠమును ఆనోర్యభావముతో మెలగుచుండెననియు చెప్పిరి. కళాశాల క్రమముగా వృద్ధిపొందిన దని చెప్పి ముందుకుండు పరిశోధక పద్ధతులను గ్రంథప్రచారిణి పద్ధతులను స్థాపించిన బాగుగ నందు నని వాడుచిచ్చిరి.

ప్రధానోపాధ్యాయుని ప్రభుత్వము.

రావుబహదూరు రామాచార్యులవారులేచి కళాశాలకరపున ప్రభుత్వము చెప్పిరి. కళాశాల యభివృద్ధిపొందినచో విపాధ్యాయులందఱును భూనికొనినది చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయపుపద్ధతులను బోధకముకొని వాని ననుసరించుటకు తగిన యత్నములు చేయుచున్నామనిచెప్పిరి. కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులు మునుపటికంటె నెక్కువ కఠినుగా చెన్నువులెల్లి విశ్వవిద్యాలయపు విషయములనుగూర్చి కనుగొనుచుండుట కుభయచకముని చెప్పిరి.

విద్యార్థుల యువన్యాసము

కళాశాలలో ది-వి, పరీక్షలచదువుచున్న వి. గోవింద రాజుగారు ప్రాచీనవిద్యార్థులయెడల శాధునికవిద్యార్థులకుల భక్తిప్రీతులనుగూర్చి చక్కనిమాటలతో చెప్పిరి. వారి యువన్యాసమునుండి ప్రాచీనవిద్యార్థులు నేర్చుకొనవలసిన యంశములు కొన్నిగలవు. దేశరకొండ ఒగన్నాధం పంతులుగారు ప్రాచీనవిద్యార్థులశత్రువుల ప్రస్తుతవిద్యార్థులను మిక్కిలిగౌరవించిరి. నమనదేవిద్యార్థులకును ప్రస్తుతపువారికినిగల తారతమ్యమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

సాంఘిక విషయములు.

కోమలముగనున్న ఆదలికొలను గోపాలరావుపంతులుగారు సాంఘికవిషయములను చర్చించుచు నోకయోగన్యాసమును జదివిరి.

వ్యాయామక్రీడలు.

వ్యాయామక్రీడలయందు జయమందినవారికి బహుమతులిచ్చి తర్వాత సభాధ్యక్షులు అంతోపన్యాసము నిచ్చిరి.

మంగిలపు.

సభాధ్యక్షునికి పందసములతో సభయిగి నెను.

రెండవదివచర్య

అదివారము మధ్యాహ్నము కళాశాల ప్రాచీనవిద్యార్థులకును, ప్రస్తుతవిద్యార్థులకును, మర యితరసభ్యులకును, విందుచేయబడినది.

విద్యార్థిపయకసభ

సాయంకాలము 4గంటలకు రావుబహదూరు దిగ్విరాజు రామలింగస్వామి పంతులుగారి యాధిపత్యము కింద విద్యార్థిపయముల చర్చించుట కొకసభ సమావేశమయినది. మ్యూజిఫలు హైస్కూలులోను ప్రధానోపాధ్యాయులకు దేశరకొండ ఒగన్నాధం పంతులుగారి దేశభాషలో విద్యగరుడవలెనని చెప్పి ప్రభుత్వ పరీక్షయందలి వి భాగమున దేశవరిత్తిభూగళము మొదలగు శాస్త్రములు నేర్పకలెదని తీర్మానము ను సాదించిరి. దానివిషయము శుభపున ప్రసంగించిరి. తుదిక తీర్మానముంగీకరించబడినది. కళాశాల జన్మదినోత్సవగౌరవాధ్యమము మహామహ కళాశాల నెలపులవలన కళాశాలాధ్యక్షులు చెప్పిరి.

హాస్యము కంట్రాప్టు వావా.

యోధపురమునందు కొన్ని హాస్యముగలుగులవు వారలో నుండి ఆలోచనమును తీయించుట కొక సంఘమేర్పడినది ఆసంఘమునకు కలత్రాలోని హెయిరాయిగు మోరసుకింపెవారు కార్మినిర్మాణాధి కారులు. వారు ఇ. హెచ్. పియ్యన గారిచేత కరారునామాను వాప్రియంగుకొని ఆయనను యోధపురమునకు పంపిరి. ఈ వ్యవహారమున అన్నిభగ్గులనుబోను కార్యవ్యాపారుల కమిషనుకుడ వోను మిగిలిన వికరము లాధమున పితర్యనుగారు సగమును హెయిరాయిగు మోరసుకింపెవారు సగమును పుచ్చుకొనుటకు కల్పయింపబడినది. వ్యాపార మారంభింపబడిన పిమ్మట రెండునానాలు సంపాదించెదమనకు సంపదినది. అందులో మొదటిపాద పంపిచ్చిపాదము జమాఖర్చులు చేరినవి తిరువతి ఏ వర్సగుగాను ప్రత్యేకముగ వ్యాపారము చేయ సాగిరి కాని యట్లు చేయుటకు రద్దించెనని మోరసు కంపెనీవారు కలత్రా హైకోర్టులో వావా చేసిరి. హైకోర్టు పారటుల ను తీరపు నొసంగిరి.

పచ్చా జిల్లాలో నొక బుద్ధి పోటు: - నీరాజ్ గంజ్ సబు డివిజను బసు డేవర్ తే గ్రామవాస్తవ్యుడగు బాసిముద్దిను అనువాని యింట 9వ తేదీ రాత్రి బంజిపోటు దొంగలు పోతే శింపిరి. ఇంటి వారు త్వరగా మేల్కొనిరి. బాసి ముద్దిను బల్లెముతో దొంగల నెదిరించెను. ఒక దొంగకు గాయము తగిలెను. వెంట నెడోసిముద్దినును దొంగ లీవరికీడ్చి వారి బల్లుకొని యుండిరి. వేరొక ఇంటిలోనుండిన జోసిముద్దిను కల్లి ఆసనమును నటించుచు తన కుమారుడు బల్లుకొనియుండిన దొంగలనొక భుజమన గొట్టెను. జోసిముద్దిను మరల దొంగలతో పోర జిచ్చెను. గాయపడిన తన సోదరుల నెత్తుకొనిపోన దొంగలు యత్నించుట ఇరువుర కుమారు లొనర్చుడిరి. మూడవవాడొక అరగంటలో మృతినొందెను. పోలీసు ఆసిస్టెంటు నూపరింటెం డెంటు గారు వెంటనే అరుగుపెట్టి రెండు దొంగల శరణుచేసిరి. వీరు తామగనర కోనగించిన కేసుల నొప్పుకొని తమ కమా కారుల పేరుల పోలీసు గారి కెట్టింపించిన తెలియజచ్చినది. దొంగలలో ఒక్కొక్కరిని చిక్కిలేను. వీరు మరొమ్మ దీరులలో హీనములు జూరెను.

విషయానుక్రమణిక.

భీమవరము తాలూకాబాబు, ఇతరవాక్యములు	2
విజయనగరము మహారాజావారి కళాశాల	3
పురనిర్మాణము	11
వృత్తాంతము	4
ప్రధానవ్యాసము	
యద్ధము	5
తిట్టు	6
పర్రోహ నుజాసంగ్రహము	
విశేషతంత్రీవార్తలు	7-8
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	9-10
ఆంధ్రభాషలలాహ	11
స్థానిక వార్తలు	12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ రము జనవరి నెల 25 వ తేది
మంగళవారము.

యుద్ధము.

మాంటిస్సిగ్రోసంగతి నేటికి నన్నివిధములను స్పష్టముయిపోయి యున్నది. లోబడిపోవు మాటలుగాని నిండుసంధికి సంబంధించిన మాటలు గాని ఎప్పుడును జరుగలేదనుట విదితము. ఆస్త్రియా జర్మనీలుకూడ ఏదో సంక్షేప ప్రతిపక్షములలో తక్కువ జరిగినది యని చెప్పుకొనవలసిన స్థితిలో నుండుట చూడగా కొన్నివార్తలవలన తెలియవచ్చుచున్నది మాంటిస్సిగ్రో కొంత స్వేచ్ఛ చిక్కించుకొనుటకు తాత్కాలిక విరామమును కోరెను. ఇతరులు జిత్రముయిన యర్థములు వాటిల్లినవి యనుట విశదమగుచున్నది. ఏదిఏమైనను మాంటిస్సిగ్రోరాణియు రాజపుత్రయు ప్రాంసుచేరి పోయినారు. రాజుగాను బలములను దిట్టముచేయుచు వెనుక నిలిచినారు. యద్ధ మెప్పటివలెనే సాగుచున్నది. అల్బేనియాలో తగిన ప్రయత్నములు చేయుటకు ఇటాలియా ప్రభుత్వమువారు సిద్ధపడియున్నారు. సర్వయా ప్రభుత్వము కార్యుద్దేశినిలో స్థాపించబడినది. ఇందునకు గ్రీసురాజు అంగీకారము నిచ్చియున్నాడు. ఈయన్ని సంగతులను బట్టి యాలోచింపగా ఏడీయాటిక్కు రంగమున మాంటిస్సిగ్రో పడిపోయె ననుపేరున మహాత్కార్యము లొనర్చు తల పెట్టిన శత్రువునకు నేమియు సనుకూలము కలుగలేదు. బాల్కనురంగమున నింతకంటెను చిత్రముయిన సరిగ్గిరియే శత్రువునకు సంభవించియున్నది. ప్రతిదినమును బలములను ఆరంగమునుండి వెనుకకు మరల్చుకొని తీసికొనిపోవు చుండు నట్లేవార్తలు నడుపుచున్నవి కాని యొక్క నాడైనను శత్రువు ముందునకు సడచు విశాసము వర్ధిత మగుట లేదు. ఇందునకు ముఖ్యకారణము రుష్యా యెప్పటివలెనే మరల విజృంభించుటయే యైయున్నది. ఇటీవల రుష్యా గలిషియా బెస్సరేబియా ప్రాంతములలో శత్రువును బాగుగా సమము నారంభించినది. ఇంకను నుత్తరమునను గ్రోడ్నో కోటలను బాగుచేయుచుటకు శత్రువు తలపెట్టి నాడను వార్తను బట్టి రుష్యా యొత్తిడి హెచ్చైన

దనుట వ్యక్తమగు చున్నది. ద్వీప్సకునకు సామాన్య దివాని అధికారులు వచ్చి చేరి పోయినారుని కొంతకాలము క్రిందట వచ్చినవార్త ఆ వైపునను రుష్యావారు విజయవంతముగా కనిచేయు చున్నారనుటను నెఱక పరచినది. ఈ విధముగా రుష్యా రంగమున నుత్తరమునుండి బెస్సరేబియావరకును రుష్యాబలములు తేజస్సును జూపునప్పుడు శత్రువు బాల్కను రంగములనుండి తన దృష్టులను కొంత వరకైనను మరల్చక విధిలేక వచ్చియుండు ననుటకు బోయేటివ శాస్త్రజ్ఞుల ముసలము కాదు. శత్రువుయొక్క దృష్టి ఈ పగిది భ్రష్టులు కాగా మిత్రమండలి సన్నాహములు బలవత్తరము లగుచునే యున్నవి. కార్యుద్దేశము స్వాధీనము చేసికొనుటయు ఏడీయాటిక్కు రంగమును కై పసము చేసికొను ప్రయత్నములు తలపెట్టుటయు నిదివరకే తెలియజేసి యున్నారము. ఈ పనికి ప్రెంచివారును ఇటాలియనులును సర్వయావారును కంకణము కట్టి నారనుట సూచితమయి యున్నది. పడమర దక్షిణములనుండి వీరు ఆల్బేనియాను కనిపెట్టియుండ ఆల్బేనియాలోకి పోవు శత్రువును ముక్కు తిప్పలు పెట్టుటకు సలూనికాలోని నైస్యములు ఏర్పాటులు చేసికొనుచున్నట్లు వార్తలున్నవి. మొనాస్టిరు వైపునకు మన నైస్యములు మార్గములను వేయుచున్నవి యట! మరెటు బాల్కను రంగమున మిత్రమండలివారు ఇంకను నెంతో జాగ్రత్తకడుచుండుటయు తెల్లమే. శత్రువు గీనువైపు దృష్టిలేని వాడగుటచేత మిత్రమండలి కొంచెమించుమించుగా గ్రీసునుండి యభ్యంతరము లేకయే ఈయను సమద్రమున తన యనుకూలములను సుసాధ్యులొన వారంభించి యున్నది. మన బలములు మిట్టివిద్వీపముమీద విడిచిసేయుచున్నవి. ఈ ద్వీపము గ్రీసునకు చేరినదియే. తుర్కీకి సంబంధించిన ఆసియా ద్వీపకల్పమున దార్దనల్పునకు దక్షిణమున నుండు ఆఖాతమున సంస్థితమయి యున్నది. ఇది ఒక వైపున దార్దనల్పు ఒకవైపున స్కర్పాలను కాచుటకే గాక బల్గేరియాపైకి దండు వెడలుటకు సాధారణముగా నుపయోగించుటకు గూడ పనికి రాగలదు. తుర్కీయొక్క ఆసియాద్వీపకల్పమునకు తేరిన తటరేఖ కనతి దూరమున ఇదివరకే మిత్రమండలిచేతులలో నుండు ద్వీపములసంఖ్యకు దీసిసిగూడ చేర్చవయెడల తుర్కీకి గల స్వల్పసావి కానుకూలములును భంగముచేయుటకు దగిన సర్వవరకరములును మిత్రమండలిసమకూర్చినది. చెప్పవచ్చును. కానిస్టాంటినోపలునుండి సూయెజునకు వచ్చుమార్గము నంతయు ఏనిమేషమున నైక కాచుటకును సిక్రయత్నిము చాలి యున్న దనుటకును సంజేహము లేదు. ఈ రీతిగా శత్రువును దిగ్బంధన మొనర్చుట సామాన్యలోకసలహా కూడికొననది కాదని చదువరులు గ్రహించవలసి యుండును. ఈ పని యంతయు జరుగుటకు కాలము వట్టకపోవు వట్టిన వట్టుకాక. యద్ధముననే మహా మృత్యుదేవతతో వృథాకాలహారణము. అందులో విజయ ముండుటకు నోర్పు ముఖ్య సాధనము. ఓర్పులో మిత్రమండలివారుదినదినమును బలమును పెంచుకొనుచు వచ్చుట సంభవించు చున్నదా లేదా యనుటయే మనము పరిశీలించవలసినసంగతి.

ఫలముసహజముగానే సకాలమునసమకూరగలదు. తూర్పు మధ్యధరాసముద్రమునుండి ఇంకను కొంత దూరము ప్రయాణముచేసితిమేని కాక్సుసురంగమునకు తేరగలుగుచున్నాము. ఇచ్చట మరల రుష్యా విజృంభించి తుర్కీని తరిమివైచుచుండుట కానవచ్చుచున్నది. ఎరిజరిము కోటలలో తుర్కీవారు దాగుకొనుటకు పడు శత్రువుండుట వినవగుచున్నది. వాసుసరోవర దక్షిణ దిగ్భాగమున తుర్కీవారు రుష్యాబలముల ముందర చెల్లాచెదరై పోవుటయు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈరంగమున తుర్కీవారి యుపజయ మనిన మెసపొటేమియా పరిషియాలలోను తుర్కీవారి యుపజయము సిద్ధ మగుచున్నదనియే యర్థము. పరిషియాలోను గూడ తుర్కీకి శృంగభంగ మొనర్చుచుండుబలము రుష్యాబలమే. ఆ జేశమున పశ్చిమపువైపున హామడకు దాటువరకును తుర్కీ-జర్మనీదండలను చెదరగొట్టుటకాక ఉరిమియా సరస్సుదక్షిణమునను వారిబలములను త్రుంచి ఉత్తరమున ఎంజలీరెట్టుల ప్రాంతములలోని యల్లరిమూకలను చుట్టిపట్టి రుష్యావైస్యములు దక్షిణపు వైపునకు తమదృష్టులను మరల్చి బ్రిటిషువారి పలుకుబడిభాగ మని యద్ధమునకు ముందు పేరుకడి యుండిన నిర్మతి పరిషియాలోని సుల్తానాబాదునుండియు కూడ నల్లరి శత్రువును నడుగంట పారదోలియున్నవి. ఇంకను పరిషియాలో కొంతవని కలదనుట నిజమే కాని రుష్యావారద్దానిని త్వరలో తీర్చివైతు రనుట దినదినమును విశదమగుచున్నది. మెసపొటేమియాను మన బలములను వృథాకాలయాపనము చేయుచుండలేదు. మహత్తరమయిన పర్షము కుంసి రొమ్ము బంటిబురదలు మార్గమును నిరోధించుచు యద్ధకార్యముల కాటంకములను గల్పించుచున్నను మన సైనికులు కుట్-ఎల్-అచూరానుండి ఇరువదియైదు మైళ్లదూరమున పేక్ సాదుకడ తుర్కీదండలను మన వారు శత్రువునకు అపారమైన నష్టమును కలిగించినారు. 600 తుర్కీసైనికులు ఖయిదీలుగా పట్టుకొనబడినారు. పందలకొలది మడిసినారు. కొన్ని ఫిరంగులు మన వారి వశమయినవి. బాటలు వంతెనలు లేక యొక్క గుదిగుడులగు నటవీధిదేశము నవంత సానాసముతో బోలిన వారిలో హైందవ బలములు ప్రఖ్యాతిని గాంచినవి. ఈ విధముగా నీవైపున రుష్యాబలములు తుర్కీ యుత్తర సహద్రానుండి ఎరిజరిము పట్టణమునకును వాసుసరస్సు దక్షిణ తీరమునకును వ్యాపించి ఉరిమియా సరస్సునకు దక్షిణమునుండి హామడకునకును అచ్చటినుండి సుల్తానాబాదువరకును తమ శక్తిని వ్యాపింపజేసి యుండుట యర్థమగు చున్నది. మెసపొటేమియాలోని మన బలముతో నీబలములను చేరుకొనుట ఇట్టి స్థితిలో దూరపు మాట కాజాలదు. తూర్పురంగములలో కరిగితు లీ పగిదినుండ ఎడమతీరంగమున నెప్పటివలెనే యద్ధము విశేషాభ్యాసములు లేక జరుగుచున్నది. అన్ని సంగతుల నాలోచింప నింకను నీ యద్ధమునకు ఆయుష్కాల మెక్కువగా గలదని చెప్పవలసియున్నది.

బంగళామున పట్టణపరిపాలనము.

ఒకవైపున నిరంకుశాధిపత్యములు సిడియుండి పడుచుండ నొకవైపున బాధ్యతలు ప్రభుత్వమున సహజహాసదృశముతోనే ప్రవర్తించుచున్నాడు. నేటి తంత్రీవార్తలలో నొకదాని ననుసరించి వారు పట్టణపాలకసంఘములకు 25వరకు మండలి దాని కంటే నెక్కువ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముల నిచ్చుట తెలియవచ్చుచున్నది. 1910 వ సంవత్సరమున వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి రాష్ట్రకొత్తయంత్రము మును ప్రారంభించి, లక్షసూపాయలకు పైబడిన యాదాయము కల నాలుగుపట్టణపాలకసంఘములను ప్రత్యేకకరణి వారికి కొన్నికట్టుబాటులతో సంపూర్ణార్థికస్వాతంత్ర్యమును ఇచ్చివేసిరి. ఇంతటి ఆదాయవ్యయబట్టికను సిద్ధముచేసికొను కమిషనున జవాబుదారియంతయు పట్టణపాలకసంఘముల యయ్యెను. వంగరాష్ట్రపు పట్టణపాలకసంఘముల శాసనము ననుసరించి ఇచ్చట నున కలెక్టరులకు కలయధికారములవంటి యధికారములు ఆసంఘముల విషయమున కమిషనరులనువారికి గలవు. ఆప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులచే నీయధికారములు పై నాలుగు పట్టణపాలకసంఘముల విషయమునను ఎంత తక్కువచేయుటకు వీలగునో అంత తక్కువ చేయబడియెను. కమిషనరుల జోక్య మింతస్వల్పముగానుండినను ఆపట్టణపాలకసంఘములు స్వతంత్రముగా పనిచేసి ప్రభుత్వమువారి మన్ననకు చాత్రములయినవి. అందుచేత వంగరాష్ట్రప్రభుత్వమువారికి ఆ రాష్ట్రములోని నగరపాలకసంఘములను ఆర్థికవిషయములలో స్వచ్ఛందముగా విడిచిన యెడల ప్రజలే పడుచు చక్కగా కలెక్టర్లు కొందురను నమ్మకము కలిగి యున్నది. కార్మికేలు ప్రభుత్వము ఆ కారణముచేత కమిషనరుల కిప్పుడు కొత్తగా నొక యుత్తరువును పాలించువారైనారు. 1910-వ సంవత్సరమున ప్రత్యేకము నాలుగు పట్టణ పాలక సంఘముల విషయమున కమిషనరు లేప్రకారము ప్రవర్తించవలసిన దని యుత్తరువులు చేయబడియెనో అదే ప్రకారము కమిషనరులందఱును వంగరాష్ట్రములోని యన్ని పట్టణ పాలక సంఘముల విషయమునను ఇకముందు ప్రవర్తించవలసిన దని వారు తెలియజేసి యున్నారు. ఆ నాలుగు సంఘములకునై యుద్దేశించబడిన నియమములే అన్ని సంఘములకు నుపయోగపడవలసిన దని నియమించినారు. కమిషనరులు పట్టణ పాలక సంఘములు సిద్ధముచేయు ఆదాయ వ్యయపట్టికలతో నేటినుండి ముఖ్యముగా రెండు సంగతులు మూత్రమే గమనించుచును కాగలరు. సంవత్సరాంతమున పడతి ప్రకారము ఆవశ్యకముగా నుండదగిన నిలువ యున్నదా లేదా యని చూచుట మొదటిది. అప్పులపై వడ్డీలు మున్నగు విశేషాంశములకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడినదా యని చూచుట రెండవది. ఇంతకుంటే వారి జోక్యము హెచ్చుగా నుండబోదు. ఇది యంతయు సంపాదక మగు వార్త యనుటకు సందియము లేదు. స్థానికస్వపరిపాలనాధివృద్ధిని గోరునట్టి సర్వజనుల కృతజ్ఞతకును కార్మికేలుప్రభుత్వము వాత్సలనుటకును సంశయము లేదు. అంతయు వారి యుత్తరువుమీదనే నాధారపడుటకన్న శాసనబద్ధముగా నుండుట మంచిది కావున వారు శాసనమునను అధికారమున మార్పుచేయింతురని నమ్మదగి యున్నది. మన రాజధానిలోని శాసనమును విమర్శకు వచ్చునట్టికి మన ప్రభుత్వమువారును నాయకులును కార్మికేలుప్రభుత్వమువారి యుత్తరువులను జ్ఞాపకముంచుకొందురు గాక యని కోరుచున్నాము.

మామూల్యము

నేను బ్రహ్మసామాజీకులకు. ముదివడము. మామూల్యమున ఏకాదశిదినము 86 సం॥ కిరీతము నుమిడినదగు రాజా రామమోహనరావులు కలకత్తానగరమున కట్టించిన ప్రథమ బ్రహ్మసామాజీ మందిరమును ఏకేశ్వరస్వామిమూలకంగా బ్రాహ్మ్యులకు సమర్పించెను. ఆదివారముండియే బ్రహ్మసామాజీ మిత్రమునకు సాగింభింపబడినది. నేను కలకత్తాలోని బ్రాహ్మ్యులందఱును మహాత్మ్యమునజేసి ఈశ్వరాధారముతో దినమునంతయు గడిపెదను. ఈయత్నమునకు కలకత్తా కన్యములగుండి య బ్రహ్మసామాజీకులగు యాగదా. బ్రాహ్మ్యులతో బాన్దివిషయములలో మేమేకీభవించినను, ఏకీభవించకపోయినను, మనదేశపు-ముఖ్యముగా వంగరాష్ట్రపు-ఆర్థికజీవితాధిపతికి నమాజము విశేషముగా వోడ్పినదని చెప్పకతప్పదు. కీర్తిశేఖరియన గోఖలేగారు సామాజ్యకావనసభ కలకత్తానుండి డిల్లీకిపోవునప్పుడు వాత్సవి నల్లు కలకత్తా నగరమునందు గోఖలేగారివలె చాలకాలము వారముచేసికొను ఆనగపు టాధ్యాత్మిక వాతావరణముఖమున కొంతకాలమును ఆధునికతీతిరదయ. ఇట్టి వాతావరణ నిర్మాణమునకు బ్రహ్మసామాజీయ తోడ్పడలేదని ఎవరగులరు? ఆంధ్రదేశమునందును బ్రహ్మసామాజీయము వృద్ధియగుచు వుత్ ప్రచారము బాగుగా పాడుచున్నది. మా బ్రాహ్మ్యసోదరుల కీర్తనకాలమున నన్యంగళముల నందకీయుచున్నాము.

స్త్రీలు - స్త్రీవిద్య

హైదరాబాద్ స్త్రీలు పరదాలలో దాగుకొనువారను ప్రతీతిని నా దెలి తమ జేతులారములను తామే యర్పి తీర్చికొన ప్రయత్నములు చేయుచున్నారను చిహ్నములు కానవచ్చుట సంకల్పింపకరము. మొన్నటి దినములా హామీరు నగరమున స్త్రీయతి సరళాదేవి ఛాదరాజీ వి. ఏ. గారి యాజమాన్యము క్రింద నొక మహాసభ జరిగెను. ఆస్య సమాజపు రెండు చీలికలవారలు బ్రహ్మసామాజీకులును, దేవ సామాజీకులును, సవాతన ధర్మ పక్షపాతులును అనేకులు చేరుకుండిరి. విశోచియను స్త్రీయతి కలెగారు సామాభూతిని తెలుపుటకు హాజరైరి. మేల్కోట వేగము సాహెబ్ బాల్స్కరకు ఆతిథ్యాగ గారు సామాభూతిని తెలుపుచు ఉత్తరము వ్రాసిరి. ఇంత యుత్సాహముతో జేరిన సమావేశమున జేయబడిన తీర్మానములలో ముఖ్యమునది ప్రభుత్వము వారును నాయకులును నందఱును గమనింపదగియున్నాడు. స్త్రీవిద్యలో నిపుడు గలగోపనములను జూపి ఆలోచించువారిరణకు గావలసిన ముఖ్యముల వాటినిచూచుట అధికార స్త్రీలతోను స్త్రీవిద్యయందభిమానముకలపురుషులతోనుమాడిన యొకయువసంఘ మేర్పరుపబడ వలసిదని సమావేశమైన సోదరీతనములతోరి. ఈదేశములో స్త్రీవిద్యవిషయమున సాంబోధనయే లేదని దెల్పుటకును తోడ్పడిన ఛేదనలను గారిప్పడైక చెప్పుట మూసికొనక హైదరాబాద్ నులులమొరలనుబించురా? ఈ చేరినవారు వారిముఖము కారంబురా? భేదంబుగారు చేసినను చేయవచ్చును ఉదారవాద్వింజితభిరువు గారో హైదరాబాదుక ప్రభుత్వములైనది బూనుకొనట స్వాభావికముగా నుండు నని మాయభిప్రాయము.

హైదరాబాద్ వాలంటీరులు.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు చంద్రినాగూరులోని తమ హైదరాబాద్ పాఠశాల వాలంటీరులుగా జేరి ఫ్రెంచిసామ్రాజ్యమునకు సాయముచేయుటకై దని ప్రకటించినారు. అట్లు వాలంటీరులుగా చేరువారువెంటనే శిక్షణనందవలసియుండును. అలనన్యులుగాక నెలకు రు 30 లకుండు వారికి జీతమియ్యబడును. సానికాధికారులు వాలంటీరులుగాజేరు విద్యార్థకులకులకు యావసులకు కప్రావలెన్సెంటుపదవులు ప్రాప్తింపగలవనికూడ ప్రోత్సహించుచున్నారట! ఈవిధముగా చంద్ర నాగూరులో వాలంటీరుల నేర్పరచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండి ఇతరభాగములనుండి వచ్చిన హైదరాబాద్ వాలంటీరులకు శిక్షను నిచ్చుటకు పునుచ్చేరిలో ఏర్పాటులగుచున్నవి. బ్రిటిషు పరకాళిలోని విద్యార్థకులకులకుంట్లె ఫ్రెంచి పరకాళిలోని విద్యార్థకులకులకు యుద్ధమునెడల నుత్సాహము హెచ్చుగా నుండునట కేమిమందియునుగలరు? ఇచ్చటను మన భిరుత్వమువారు ఎన్నడు ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారి విదర్శనము నంగీకరించి ప్రకటించుకో! ఎన్నడు మన యావసులు ఆయధుమై చేయవైది సామాజ్య శక్తిభంజనమున పాదు. పక్షమునొంచుచున్నామని యుద్ధాంగుడుకో.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయము-మైసూరు

మహారాజగారు. హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకు మైసూరు మహారాజు గారు రెండులక్షలరూప్యముల మొత్తపురొక విచ్చుటయే గాక పదిసంవత్సరముల కాలము సంవత్సరమునకు 1200 రూపాయలవంతు సాంవత్సరికభ్యుతిని గూడ ప్రసాదించియున్నారు. యుద్ధనిధికి నేబులకు లిచ్చినప్రభుత్వ ఈయాదా ర్యము చూపియుండుట యొకవింత గాదు. తనసంస్థానమున నవీనవిశ్వవిద్యాలయము తలపెట్టుచుండియు గూడ నింతభారాళముగా కాశీపుర విశ్వవిద్యాలయమునకు దోడ్పడుట విశ్వయముగా మహారాజుగారియొక్క యప్రతిభా విద్యాప్రియత్వమున నెంతకపరమయ్యెను. మనలక్ష్యేతురై రెల్లమును నిట్టి గుణమునే కనుబరచగలుగుదురే ఒక్కొక్క ముఖ్యభావమును కోక్కవిశ్వవిద్యాలయముమైమన బహుభ్యుల్యకాలములో మన దేశమున స్థాపితము కావచ్చును. అట్టికాలమున వచ్చుచుగాక యని కోరుచున్నాము.

పెరిస్యూనాకలోని ప్రయాణికుడు:—పెరిస్యూనాక మునిగివు డెండులోనుండి బ్రిటికన్ మేజరు సి. ఎం. ఒకలే గారు తేనరిహిందూనాకలో బొంబాయికి వచ్చిరి.

బర్మానాకొవచ్చు జడ్జి గారియెదుటనొకబంధిపోటునిచారణ.—విచారణమున నొకముద్దురు ఒప్పుటల ననుసరించి పోలీసువారు 31 దిం ఆరెస్టుచేసిరి. పశ్చిముత వీరు నలుడివిజయము మేజర్వీటుగారిచే విచారింపబడుచున్నాడు.

దారుణమునాత్యం.—కలకత్తాలో కళాకాలాపిధిలో వైద్యకళాశాలకయరుగ మధునూదనఃట్టాచార్జి అతులబుషన్ నెన్సెక్టరుకుపోకితోకాల్పించబడెను. దుర్మరణనిచారణాధికారి విచారణనుసాగించి ఎవరిచేతనో చంపుడెనని తీర్పుచేప్పెను.

సంయుక్తరాష్ట్ర రెస్ట్రెంటు గవర్నరు:—సర్జేము మైస్టరుగారు లక్నోనుండి యానెల 29 వ తేది బయలుదేరి కాశీలో 80 ల గాయకు వచ్చేనెల 4 తేదివరకు ఉండును. 4వ తేది సాయంకాలమునను లక్నోకు మరలవత్తురు.

డక్కానుండలమున కలరా:—ఈమండలమున స్త్రీనగర పోలీసు స్టేషను పరిసరముల గత కొన్ని రూపములనుండి కలరా జేరత పెచ్చుపెరుగుచున్నది. వన్సెంతుండలమున చనిపోయిరి. అధికార్లును జమీందార్లును డాక్టర్లును సులసహోద్యోజకములకు బంపిరి.

హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయము:—విశ్వవిద్యాలయమునకు మైసూరు మహారాజువారు రెండులక్షలరూపాయల విరాళ మొసగిరి. సాలీనా 12000 రూపాయలవంతున 10 సంవత్సరములవరకు ఇత్తుచుచెప్పిరి. రాబోవు సత్వత్వమును మరి కొంతసొమ్ము జరుకాగలదని కమిటివారాళ జెందియున్నాడు.

కాశీ కుట్రకేసు.—మద్రాసుసాక్షుల విచారణ యుగియవచ్చుచున్నది. నిన్నటిదినమున మరొందర సాక్షులు విచారింపబడిరి. నేటితో వారిసాక్ష్యము ముగియగలదు. విచారింపబడినసాక్షులలో చునిలూల కర్మకారు ఆరువాడు ముఖ్యుడు. ప్రథమ ఫిర్యాదులో సీతకు మద్రాసుకింద చేర్పొనబడెను. యువజనసంఘమువార్య సీతకు వివరించెను. అల్పముగా రితిని కాగినుపరిక్ష యొనర్పిరి.

లాహోరుపాదీ వాత్సకేసు:—ఈనెల 24-వ తేదిని మరలవిచారణ జరిగినది. పాదీగ్రామములను సమీపగ్రామములవారు చాలమందిసాక్ష్యమిచ్చిరి. వారందఱును ఫిర్యాదీల కనుకూలముగ సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దాయిలవ్యాయవాది సాక్షులను క్రాసుపరిక్ష చేసెను. లాహోరు కుట్రకేసులో ముద్దాయిగ నున్న గందాసింగ ఫిరోజీమారు వాత్సలొగూడ సంబంధముకలిగి యున్నాడు. అంతల కత్తిని ప్రత్యేకముగ విచారింపవలెనని దొరతనము వారాజ్ఞాపించిరి.

పంజాబు విమానదళనిధి:—మొదట 20 విమానముల నిమిత్తము 45 కేలపాము స్టేటుసెక్రటరీగారికి పంపబడిన దీనియొక్క కార్యనిర్వాహకులు తెలియబరదిరి. మరియొక అయిదువిమానములనిమిత్తము కొన్ని రోజులలో 11250 పాముల పంపబడును. మరి 11250 పాముల కొన్ని దినములలో పంపబడవచ్చునని తలచుచున్నాడు. అయిదువిమానములకుఫిరోజులూ, సింలా, కర్నూలు, ఇసాఫోలు కంగ్రాహిల్లు అనుపేరు అంచబడినవి. 17 వ చందాదార్ల బాధితామొత్తము 98/4 లక్షలు.

విరోధా మహా సంగ్రామము

పరానువిమానములు మొనాస్థిరుమీద బాంబులను వదలుట

పరిష్కారమును ముంచిన జలాంతర్గామి టర్కివారి దుష్ట తేలుట.

మొనాస్థిరుమీద భారతము జరుగుట.

ఇంగ్లాండు

ఆదాయమును రెండుసార్లు పుచ్చుకొనుట
అందను జనవరి 24. — ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రధానకార్యాలయముగా గలిగి అధికారములతో వ్యాపారము చేయుచున్న వర్తకులకును రైతులకును మధ్యనే జరుగడి ఆదాయమును ఆంగ్ల అధికారముల దొరతనమునకు సమముగా పంచుకొనుటకు అంతస్సామ్రాజ్యవిధానము నేర్పరచి వ్యాపారకాఢముల అన్ని దేశములలోను ఆదాయములను నిచ్చుకొను బాధ తొలగించవలెనని ప్రైముమిస్ట్రీల నూచించినది.

పరిక్షలు.

అందను జనవరి 24. — ఊరిలి-సాంధుహర్షు కళాకాలము ఇండియాలోని అభ్యుదయకళాకాలము చేరదలచినవారు బ్యాచులలో జరుగు పరీక్షకు వెళ్లదలచినవారు ఊరిలిలో చేరుటకు 17 ఏండ్లను తక్కిన వోట్ల చేరుటకు 17½ ఏండ్లను వయసుగలిగి యుండవలెను.

పెనామా కాల్వ

పెనామా- జనవరి 24. — కాల్వలో గట్టుపడుట ఆగనంతవరకు ఎంతకాలమునకు కాల్వ నౌకావళియైనను కడుకూలచుకునదియు నిర్ధారణముగ చెప్ప వీలులేదని కర్నూలుగొయ్యదాబ్బాగాడు నుడివరి.

అమెరికన్ నౌకా కెప్తానులకు బహుమతి.

అందను, జనవరి 22. — తమకు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి సగిన వెండితెలుపును ముచ్చుచువానిలో కొన్నిటి లివర్పూలు మొదలుగాను కెప్తాను ఫింపునకు బహుమాన మొనర్చుట నలు మరెవరినైనా కెప్తానుల నుట్టడించి కత్తులు 2829 కి అనువులవాడిరి. వీరిలో నగమునుండి లూజిలేరియాలో చచ్చిరి. పదినిమిషులలో నాగునందలపడిన కెప్తాను ఫింషిరక్షించుట అపరిమోన అంత ప్రైముమిస్ట్రీ.

ఆయుధసాగుగ్రివి హెచ్చించుట.

అందను జనవరి 22. — ఆయుధపరికరనిర్మాణోద్యమమున పరిపాలిత ప్రతిష్ఠాపనల వెల్పుచుబుయు. మాలిలరేటు చేర్చుచుట ముఖ్యంశములై యున్నవి. బ్రిటిషు దీవులలోని నిర్మాణమున సాధ్యమగునంతవరకు హెచ్చించుట మరియొక భాగము. ఇందునల ఆంగ్లేయుల నౌకాసముదాయ ఆర్థిక స్థితి లభివృద్ధి నొందగలవు పరిపాలనాకార్యములవిషయమై ఆయుధసాగుగ్రి మంత్రివర్గము మెట్రోపోలిటెన్ పాటలును తమకే ముగించుకొనుచునె తెలియజేయుచున్నది.

పెర్షియానోకను ముంచుట.

అందను జనవరి 23. — ఒక తురుష్కజలాంతర్గామి ఈనాడు ముంచినదలయు, ఈవిషయమై తురుష్కలొక ప్రచురణము ననతికొలనున నొకరుచియు తెల్లను తంతినా ర్తలవలన కేటాడున్నది. పెర్షియానోకను ముంచుట అను ప్రశ్నము ఆమెకానయిన క్రాస్త్రాప్రయటకు సంబంధించి సంతకమున కీ ప్రకటనము సమర్థింపగలదని అస్ట్రీయనులు జర్మనులు తలంచుచున్నారు.

ఆంగ్లవైమానికుల ఆధిక్యత

అందను జనవరి 23. — జర్మనీవారి నూతన విమానములు మనవైమానికులకంటె ఉత్కృష్టముగ నుండెనని కొన్నివోట్ల వదంతిలగియున్నది. కాని ప్రధానస్థానములకు బోయిన దీని అసత్యత స్పష్టముగాగుండు. మునుపటివలెనే మనవిమానములు క్రమవిమానములకంటె సామర్థ్యముకలిగియున్నవి. గత నాలుగుగయదు వారములలోను మనవిమానములయందు ప్రతిక్రమవిమానముకడకు బోయినవి. క్రమపుల నూతనవిమానమునకు తుల్య

మగు యుద్ధవిమానమునకు కలదు. దీనివల్లనే జర్మనుల కనుభవములను బోధపడినది ఒకవలయునైన మన నూతనవిమానములు రెండు జర్మనువారి ఫోకర్ విమానముల కంటెని రెండు వేలఅడుగుల ఎత్తున బావివి. వెంటనే ఫిరంగులు గాల్చినవి. అంతకున క్రమవిమానములలో నొకటి శేలగులెను. ఇతర వారి నాంగ్ల విమానములు రెండవవారివైగాడ ఫిరంగులగాల్చి మొదటిదానివలె నొచ్చెనని ప్రధానస్థానములయందున్న యాటకు విలేఖనుడు తెలియజేసెను.

విక్టోరియా క్రాసు సందిన వీరులు నలుగురు.

అందను జనవరి 23. — గిన్నికర్త తమిళుల కాపాడుట మున్నగు ధైర్యకార్యములకు కార్యరణ ఆస్పత్రివైద్యులకును లాభితులగు గాయపడిన యొక యువ్వోగిని కాపాడుటకు తన ప్రాణముల నప్పించిన కార్యరణ ఆస్పత్రిను ద్రేవనకును విజయకర్త అగ్నిగోళములు వర్షించుచుండ బ్రిటిష్ యుండగనే సాతి లెట్టుటకు నలుగురిని తర్జియింపిన కార్యరణ సేయ్యులు మోహనుడు, లాభితులగు గాయపడిన వైద్యుల బ్రోచిందులకు వైద్యుడు బానుకేళికిని విక్టోరియా క్రాసు లొసగబడినది. 7. డి. యస్. ఓ. బిరుదులును. 34 మిలిటరీ క్రాసులును నువ్వీధివర్తనవరకు లనేకములను బిసుగబడినవని అందను గెజెట్టులో ప్రచురింప గడిచె.

సర్జను జార్జిను యమ్. పి.

బొంబాయి జనవరి 24. — సర్జునిస్కాటు కాబర్నసు గా రాకస్మికముగ మరణించిరి. ఆ కారణమున ప్రజలసభ్యులలో హిందూదేశ వ్యవహారముల నెరిగినవారిలో వీరికొకరే అయి. భారతీయ ప్రభుత్వమునకు వీరి కధికము. ఇది సంతకములనుండి వీరు సభ్యత్వము నున్నారని. సభవారి కీటు నయెవల అధిక గౌరవము లును. ఇతరు కలిగిన గౌరవములకు వీరు మంగళవార్తమునకు సభవారియొక్క ఆభింషనల బడసిరి. ఈ ఆకస్మికగౌరవము వీరిని స్పృహ పరిచెను. ఈయన రెండవవారును లెఫ్టెనెంట్ జూనియర్ కమిషన్. డి. పర్వతంగములకుని సెప్టెంబ్రీ స్వర్ణకాశునకు నిచ్చేసి తలిదండ్రులతో గా నడుచుచు వసియచుండెను. ప్రధాన తృతీయ పుత్రులు యుద్ధరంగమున తమకు లావరించుచున్నారు. ముగ్గురు చిన్న కుమారులు పాఠశాలయందు విద్యాభ్యాస మొనర్చుచుండి రని ప్రైముమిస్ట్రీలకు అందను విలేఖనుడు తెలియజేసెను.

ఒక స్వీడనువాగు శోభించుట.

అందను జనవరి 23. — న్యూ హామప్రెస్ డి స్వీడనుకు కచ్చుచ్చు స్టాకోలు అను నొకకు ఆంగ్లదేశమునకు లివర్పూలుకు బోవచ్చి శోధించిరి. ఆనాకు నువ్వీధియు దింపి నేయబడెను. అదిమంతయు నానారవదార్థము. ఆనాకు బంగిట విస్తారము గావున ఆమంగిలలో కచ్చుగవొకకవి.

ప్రదర్శనశాలలకు మూసివేయుట.

అందను, జనవరి 23. — ఆంగ్ల దేశమున అన్ని మ్యూజియములు గాలియను మూసివేయుట నొకతనమునాడ నిశ్చయించిరి. దీనివలన సాక్షు 2½ లక్షల సాక్షు మిగులును.

ప్రాస్తు

పరాను విమానముల ముట్టడి.

పేను జనవరి 23. — సోయి నాన్సు, మొవెలలో నుండు క్రమకందకములవై ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. అందులకు కందకముల కపరిమితమగు నష్టము కలిగెను. మొట్టమొదట రెయిల్వేస్టేషను బాంకీములవై పరానువిమానములు 180 బాంబుల విడచెను. వీని రక్షణమున కొంత మరణిచ్చి విమానములు వీరి ననుసరించెను. వీనికిని శ్రేష్ఠము విమానములకు ముద్దయు జరిగెను.

విమానములను పైతై తీరముగ ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. కాని ఒకటి తప్ప తక్కినవన్నియు మరల స్వస్థానము కేటకొనెను.

నెస్విల్వెస్టునాస్టు ప్రజాతాన జర్మనులు మందుగులకల్చి తీరముగ ఫిరంగులగాల్చిరి. అందులకున అగ్రానువెచ్చుకోడు నకు పశ్చిమాననుండు పరానునాస్ స్థానముపై గవిడి జర్మను సేనలు మాప్రధమం క్రికందకములొకనిగూడ బోయ్యు కొనగలిగిరి. మేరు తిరుగముట్టడించి వారిని తరిమివేసితిమి. ప్రస్తుతము కొన్ని కందలగజముల బాగామాక్రము జర్మనులయధిన యనెడున్నది. మాఫిరంగిదళములు మగఫిరంగులను జర్మనుల నధికముగ నష్టముల సాలాగించెనని ప్రకటింపిరి.

జనరలు హేగుగారి ప్రకటనము.

అందను జనవరి 23. — మెరికోర్టు హాలాచి గెవంచీల లో మందుగులు శ్రేష్ఠులైనవి మాంచి ఫెలింగెయిలో ఆంగ్ల సేనలు కత్తుస్థానములవై ఫిరంగులను కాల్చెను.

పరాను వొరతనమువారి ప్రకటనము.

పరాను వొరతనముల బోబడి భారతీయులు సేనలో స్వచ్ఛందవైవిధ్యము చేరకచ్చును. వారు వెంటనే అభ్యాసమును ప్రారంభింపవలెను. ప్రతివైవిధ్యమునకు సేవకు 80 లు క్రితమును అలవెచ్చుటకు ఇచ్చుటకునె యెర్రావొరతనమునకు ప్రకటింపిరి. విద్యాధికులకు యువకులకు పరంగముల సామర్థ్యములను మాపివో నారి కత్తిక రెప్టెనెంట్ల మోదామగూడ నిశ్చయమునని సాబోవోగియు హెచ్చరించిరి. అని చంద్రుగగుండి తెలిపారవచ్చునది.

ఒక నాటకము.

అందను జనవరి 24. కానెల కర్వనాత్మకము చేతతో మూడంకముల నాటకమును పరాను దేశపురము ప్రాయమున్నది.

రుష్యా

లెట్టు స్వచ్ఛందవై నిశుల నామాసము

మెట్రోగ్రాడు జనవరి 24. — కొందరు లెట్టుస్వచ్ఛందవై విరులు పట్టకము లివోగోమేయెర్ల ప్రాంతలాడి రైలుబాట నువేరి జర్మను కావలివానిని సంహరించి 10 గజముల దరకును చాటును వ్యవసాయ చేసిరి. వారిలో నొకడు ఆకాశలివాని దుత్తులును వొడుగుకొని నిలచి జర్మనువైవిధ్యతో రయలుబండి వచ్చుచుండగ గాబచ్చునని జండా మాపించెను. ఆబండిచ్చి కట్టాలుతొలగించబడినందున లొంగబడి బోయింది 100 మంది జర్మనువైవిధ్యము చాటులైరి.

రష్యావారి ప్రకటనము.

మెట్రోగ్రాడు జనవరి 23. — రష్యనులు తురుష్కసేనల వధ్యభాగమును వెంట దనుచున్నారని ఈమధ్యమైశ్యములు బ్రావ్మా పరోహిప్రాంతమునండి అతిహిందకతో వెనుకకు బోవుచున్నది. స్టోల్ల ఆయుధసాగుగ్రి మున్నగునవి రష్యనులు బట్టుకొనుచుండిరి. వెట్కె తురుష్కవైవిధ్యల బండిల నొనర్చిరి. ఎర్రెరకున్న పరిసరములకు వెట్కె తెని కలు తురుష్కవైశ్య వెనుకభాగముకు తలపడి వెట్కెయందని ఖడ్గముపాలొనరించి నుమారొక వెయ్యిమంది కైడిలనొనర్చిరి. మిగిలిన వెనుకభాగపు కావలివైవిధ్యము ఎర్రెరకు బోటలొకటి కొటలవై రష్యావారు తమ శత్రువుల పర్యయోగించిరి.

రష్యావారి విజయములు.

అందను జనవరి 23. — తురుష్క లింగకు ఎర్రెరకున్నములలోనికి సారిపోవుచుండిరి. ఆయుధపరికరములు, ఆహార పదార్థములు మున్నగున వపరిమితముగా మాపా లగుచున్నది. సాల్వీకమున నుల్లానాబాదు నాక్రమించు కొంటిచ్చి, జర్మని వారిప్రతినిధి ఆతని ఆచరణను సారిపోయిరి మెట్రోగ్రాడులో ప్రచురింపబడెను.

రష్యావారు తురుష్కుల తరుముట.

మెట్రోగ్రాడు జనవరి 23. — బర్కిప్రధానసేనను రష్యావారు తమకుగా తురుష్కులు వికారిలై బ్రావ్మాపరోహర ప్రాంతమునండి సారిపోవుచున్నారని, వైవిధ్యల తుపాకులను మందుగుండును ఆహారపదార్థములను రష్యావారు విస్తారముగ విశేషముకొనిరి. ఎర్రెరకు కొటలయొద్ద కానట్టులు బట్టు

అనుకూలమైన ఆశీర్వాదములను పొందుచున్నట్లు తెలుసుకొని దీని పట్టుకొని. తక్కిన తుదకునే ఎక్కడనుంచి పారి పోయెను. ఇప్పుడు ఎక్కడనుంచి పారి పోయెను అని తెలియదు.

ఇట్లు

సెర్పియూ దొంగలముఠా.

జూలై 28 :— సెర్పియూ దొంగలముఠా ఆంగ్ల ఆమెరికా సరిహద్దుల వద్ద 2 నెలలుండి సెర్పియూను బ్రెండ్లీకి చేర్చి.

అల్పాయుధుల ఇటలీయన్ పోలీసులు.

జూలై 28 :— అల్పాయుధుల ఇటలీయన్ పోలీసులు సరిహద్దుల వద్ద అరెస్టులు చేసి లాభానింది. వారి తీర్మానము ప్రకటించబడలేదు కాని వారు దీర్ఘకాలిక మొనర్పుల నిర్వహణ.

రోమన్ సెర్పియూ దొంగలముఠా.

జూలై 28 :— 70 మంది సెర్పియూ దొంగలముఠా రోమన్ వద్ద.

పోలీసుల సందర్శనములు.

జూలై 28 :— పోలీసుల సందర్శనముల సందర్భములలో సెర్పియూ దొంగలముఠా అరెస్టులు చేసి కలిగిన జరిమానాను పరిహారములు తగిన ఏర్పాటులను చేయించుచున్న సేవ సాధికి ప్రస్తుతించుచు పోలీసుల వద్దకు పోవుచున్న దొంగలముఠా ఇటీవల కలిగిన దొంగలముఠా సందర్శనముల వల్ల సెర్పియూ దొంగలముఠా తిరిగి వచ్చింది.

గ్రీకులు

వరాను విమానముల దాడి.

జూలై 28 :— ఈనెల 28 వ తేదీ 45 వరాను విమానముల దాడి చేసి రైలుపైనుంచి రైలులు బాధించుచు ఉంచుచున్నట్లు తెలుసుకుని వారి కన్నీటిని చాలవచ్చును అనించుచు.

గ్రీకులనుండి ముగిసిన పాఠము.

జూలై 28 :— గ్రీకులనుండి ముగిసిన పాఠము వారు బదులిచ్చుచున్నట్లు తెలుసుకుని పరిష్కారము చేయుచున్నట్లు.

సెర్పియూ దొంగలముఠా.

జూలై 28 :— సెర్పియూ దొంగలముఠా కచ్చు సందర్శనములను గ్రీకుల కేమియు అటంకములేదు. సెర్పియూ దొంగలముఠా బాగ్త్ర సెర్పియూను గూడ గ్రీకులనుండి కాని ఇతర గ్రీకు సెర్పియూను కరణాలు తెచ్చుచున్నట్లు తెలుసుకుని.

గ్రీకులకు హక్కులు.

జూలై 28 :— సెర్పియూ దొంగలముఠా కచ్చు సందర్శనములను గ్రీకుల కేమియు అటంకములేదు. సెర్పియూ దొంగలముఠా బాగ్త్ర సెర్పియూను గూడ గ్రీకులనుండి కాని ఇతర గ్రీకు సెర్పియూను కరణాలు తెచ్చుచున్నట్లు తెలుసుకుని.

మాంటిస్ట్రో

మాంటిస్ట్రో సమాచారము జర్నలు.
తెలిసింది.

జూలై 22 :— మాంటిస్ట్రో లాంగ్ లెదరులు సమాచారములను తెచ్చింది. జరిమానాను పరిహారములు తగిన ఏర్పాటులను చేయించుచున్న సేవ సాధికి ప్రస్తుతించుచు పోలీసుల వద్దకు పోవుచున్న దొంగలముఠా ఇటీవల కలిగిన దొంగలముఠా సందర్శనముల వల్ల సెర్పియూ దొంగలముఠా తిరిగి వచ్చింది.

మాంటిస్ట్రో బల్లరుపరిపాలనము.

జూలై 28 :— బల్లరు పులిటెను ఆస్ట్రీయా వారు సెటింటి గర్వంగా నియమించి. ఆతడు మొట్ట మొదట పట్టణమున ఉరికొట్టెను.

మాంటిస్ట్రో శత్రువత్తము గాకుండుట.

ఆస్ట్రీయావారి సమాచారము.

జూలై 28 :— మాంటిస్ట్రో లాంగ్ లెదరులు సమాచారములను తెచ్చింది. జరిమానాను పరిహారములు తగిన ఏర్పాటులను చేయించుచున్న సేవ సాధికి ప్రస్తుతించుచు పోలీసుల వద్దకు పోవుచున్న దొంగలముఠా ఇటీవల కలిగిన దొంగలముఠా సందర్శనముల వల్ల సెర్పియూ దొంగలముఠా తిరిగి వచ్చింది.

ఆస్ట్రీయావారి సమాచారము.

జూలై 28 :— మాంటిస్ట్రో లాంగ్ లెదరులు సమాచారములను తెచ్చింది. జరిమానాను పరిహారములు తగిన ఏర్పాటులను చేయించుచున్న సేవ సాధికి ప్రస్తుతించుచు పోలీసుల వద్దకు పోవుచున్న దొంగలముఠా ఇటీవల కలిగిన దొంగలముఠా సందర్శనముల వల్ల సెర్పియూ దొంగలముఠా తిరిగి వచ్చింది.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా యుద్ధము.

వీరవర్తనకు బహుమానములు.

జూలై 28 :— మెసపోటేమియా యుద్ధము సమయములలో 28 సెప్టెంబరునాటికి ముగిసినట్లు తెలుసుకుని. జరిమానాను పరిహారములు తగిన ఏర్పాటులను చేయించుచున్న సేవ సాధికి ప్రస్తుతించుచు పోలీసుల వద్దకు పోవుచున్న దొంగలముఠా ఇటీవల కలిగిన దొంగలముఠా సందర్శనముల వల్ల సెర్పియూ దొంగలముఠా తిరిగి వచ్చింది.

మెసపోటేమియా యుద్ధము.

జూలై 28 :— మెసపోటేమియా యుద్ధము సమయములలో 28 సెప్టెంబరునాటికి ముగిసినట్లు తెలుసుకుని. జరిమానాను పరిహారములు తగిన ఏర్పాటులను చేయించుచున్న సేవ సాధికి ప్రస్తుతించుచు పోలీసుల వద్దకు పోవుచున్న దొంగలముఠా ఇటీవల కలిగిన దొంగలముఠా సందర్శనముల వల్ల సెర్పియూ దొంగలముఠా తిరిగి వచ్చింది.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా మాంటిస్ట్రో భీతి.

జూలై 28 :— ఆస్ట్రీయా మాంటిస్ట్రో భీతి. జూలై 28 :— ఆస్ట్రీయా మాంటిస్ట్రో భీతి. జూలై 28 :— ఆస్ట్రీయా మాంటిస్ట్రో భీతి.

స్వీడను

స్వీడను యుద్ధము.

జూలై 28 :— స్వీడను యుద్ధము. జూలై 28 :— స్వీడను యుద్ధము. జూలై 28 :— స్వీడను యుద్ధము.

ఆల్బేనియా

ఆల్బేనియా కరువు

జూలై 28 :— ఆల్బేనియా కరువు. జూలై 28 :— ఆల్బేనియా కరువు. జూలై 28 :— ఆల్బేనియా కరువు.

హాలండు

హాలండు వరదలు

జూలై 28 :— హాలండు వరదలు. జూలై 28 :— హాలండు వరదలు. జూలై 28 :— హాలండు వరదలు.

జపాను

జపాను సేనాధ్యక్షుల భావి గాజ్యాంగవిధానము

జూలై 28 :— గాజ్యాంగము మిథిలాదిట్టు. గాజ్యాంగము అన్ని తెలుగులో కచ్చువారి కేళి పూర్తి. జపాను సేనాధ్యక్షుల భావి గాజ్యాంగవిధానము తెలుగులో తెలియజేయుచున్నది.

జపాను రహస్యప్రతినిధి.

జూలై 28 :— జపాను రహస్యప్రతినిధి జపాను వచ్చిన సందర్భములను తెలుసుకుని. జపాను వచ్చిన సందర్భములను తెలుసుకుని. జపాను వచ్చిన సందర్భములను తెలుసుకుని.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

నోటీసు.

1-4-1916 మొదలు 31-3-1917 వరకును ఈదిగువ కంట్రాక్టులు కార్పొరేషను కచేరీయొద్ద ఆయా తేదీలను మధ్యాహ్నము 1 గంట మొదలు వేలము చేయబడును.

2. వేలముపాటు పాదగోరు వారందరును కార్పొరేషను వినియోగదారుల సామ్యుధరావతుచేసి రసీదుపుచ్చుకొని కంపవలెను. ఆసామ్యు వేలము పాటగోజున యిచ్చేదనునది సంగీకరింపబడదు.

3. మొల్లుడిపాట్లమొల్లు కచ్చులెప్పి కచ్చులెప్పి వారికి వేలము వరకులు తెలియును.

4. 1-4-1916 మొదలు 31-3-1917 వరకు మొలాపూరు వాళ్ళు విరానున్న కొబ్బరి చెట్లకు కచ్చు గీచుకొను హక్కు 3 సంవత్సరములకు వేలము చేయబడును.

కంట్రాక్టువివరము ధరావతు మొత్తము
వేలము తేదీ 5-2-16

1. ఎర్రపు నెత్తుకొనిపోవుట.	
(ఎ) కొరుకుపేట గోతులపూరు	రూ. 100
(బి) చిరుకెల్లుగోరు, పైర్లింగుగోరు	
చెత్తపోగులు	100
(సి) మొలాపూరు వాళ్ళు	100
2. వసువుల గెత్తలు పత్తికొనిపోవుట	
(ఎ) కోచేను- బేసినుబిడ్డి ఎడ్లపాకలు	2)
(బి) స్వశాసములోని ఎడ్లపాక	10
(సి) మనీగానసత్రము ఎడ్లపాక	10
(డి) చూళి ఎడ్లపాక	10
(ఇ) హామిగోడ్లు ఎడ్లపాక	10
(ఎఫ్) కచ్చుపేట ఎడ్లపాక	10
(జి) బార్బర్లుబిడ్డి ఎడ్లపాక	10

3. సెంట్రల్ గ్రాములలో కార్పొరేషను ఎడ్లకు సరుకులను సప్లయచేయును.
వేలము తేదీ 5-2-16

(ఎ) గోధుమపొట్టు	1000
(బి) శనగలు	500
(సి) ఉలవలు	500

ఆయా పాకలకు గడ్డినిసప్లయ చేయుట
ఒక్కొక్క పాకకు రూ 250
వేలము తేదీ 5-2-16

మొలాపూరు వాళ్ళు విరానున్న కొబ్బరి చెట్ల కచ్చుగీత 20

చుర్రాను కార్పొరేషను } జె. సి. మొలగోసి,
మొల్లుడిపాట్లమొల్లు } అధ్యక్షుడు.
20-1-1916.

THE GREAT WAR.

French Aircraft Bombards Monastir.

MESOPOTAMIA OPERATIONS: SEVERE FIGHTING.

Sinking of the "Persia": Turkish Submarine's Act.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Double Incometax.

The "Times" Suggestion.

LONDON, January 24.

Dealing with the question of Double Incometax the "Times" suggests an Inter-Imperial arrangement whereby incometax of Colonial Merchants or Companies with offices in Britain should be equitably divided between the exchequers of the Mother Country and each interested Dominion so as to relieve the firms of separate liabilities to incometax under a different Government at all their places of business.

Four V. C. Heroes.

Gallant Rescues of Comrades.

LONDON, January 23.

The "London Gazette" announces the award of Victoria Crosses to Corporal Alfred Burt, 1st Hertfordshires, for removing a fuse from a bomb, and saving his comrades at Guinchy; Corporal Alfred Drake, 8th Rifle Brigade, who gave his life to save a wounded officer near Labrique; Corporal Samuel Meekosha, 6th West Yorkshires, for saving at least four lives, by digging out men who had been buried, under shell-fire on the Yser; and Private John Caffrey, 2nd York and Lancasters, for rescuing the wounded under fire at Labrique. The award is also announced of seven Distinguished Service Orders thirty-four Military Crosses, and many Distinguished Service Medals.

Museums and Art Galleries.

Closed in Great Britain.

LONDON, January 24.

Government have decided that all public Museums and Galleries shall be closed, on grounds of economy. The step will be the means of saving quarter of a million sterling annually.

Age Limit for Cadets.

To be Raised from June Next.

LONDON, January 24.

The lower age limit for candidates for entrance to Woolwich, Sandhurst or the Training College in India will be raised to seventeen for Woolwich, and seventeen and half for the others from the time of the examination in June next.

Presentation to "Arabic" Captain.

An Unexampled Feat.

LONDON, January 24.

The Lord Mayor of Liverpool presented Captain Finch, Captain of the "Arabic" with a piece of plate awarded him by the British Government.

Admiral Stileman mentioned that 2,329 lives had been lost on liners and other vessels as a result of submarine attacks. Of that number half were lost on the "Lusitania." Capt. Finch's feat in saving four hundred in ten minutes was unexampled.

Increasing the Munitions Output.

Main Provisions of Government Labour Dilution Scheme.

LONDON, January 24.

The most important provisions of the Government's scheme for the dilution of labour are the wide extension of controlled establishments and the standardisation of wages, and also the utmost possible home production of munitions, thus helping the British financial and shipping positions. It is announced that the Ministry of Munitions will take over the Hotel Metropole for administrative purposes.

Sinking of the "Persia".

Act of Turkish Submarine.

LONDON, January 24.

Telegrams from Berlin declare that a Turkish submarine sank the "Persia," and that an official Turkish statement will be published on the subject.

The Austrians and Germans hope that this will settle the "Persia" as far as the United States is concerned.

British Airmen's Superiority.

Our Reply to New German Methods.

LONDON, January 24.

Reuter's correspondent at headquarters says: "After a visit to the headquarters of the Flying Corps I am able to refute completely the assertion made in some quarters that our airmen are being bested by the new German Fokkers. We maintain our ascendancy more effectively than ever. The figures show that during the past four weeks five of our machines have been up to every one enemy aeroplane. The moral effect of the greater activity of our airmen has been proved to be immense." The correspondent adds: "I am able to announce that we possess a battleplane which is a very effective response to the

Fokker, and the Germans well know it from experience. On one occasion one of these new fighting planes sighted two Fokkers at a height of two thousand feet, and immediately directed a furious end on fire at the leading Fokker which, control having been lost, dived erratically. The British machine then opened fire at the second Fokker when a hundred feet above it, and sent the German spinning uncontrolled downwards."

France.

The Cavell Murder.

Inspires a French Play.

LONDON, January 24.

Two well-known French playwrights are completing a three Act play entitled the Murder of Edith Cavell.

Russia.

Lettish Volunteers' Exploit.

LONDON, January 24.

PETROGRAD:—A brilliant raid on Libau railway has been made by Lettish volunteers. They crawled up to the line in broad daylight, killed the German Sentry, and cutten yards of line, then a Lett dressed in sentry's cloak gave line clear to the approaching troop train which was smashed up and a hundred were killed.

Continued Russian Successes.

LONDON, January 24.

A Petrograd communique says the precipitate retreat of the Turks in the Erzzerum region continues. We continue to capture munitions, artillery and provisions and a great number of prisoners. In Persia we have occupied Sultanabad. The German Consul and the band formed by him fled.

Italy.

Serbian Deputies in Rome.

LONDON, January 24th.—Seventy Serbian Deputies have arrived in Rome.

The Pope and Peace.

Belgium's Claims for Justice.

LONDON, January 24.

A New York telegram states that the British Embassy announces that a distinguished Belgian Priest, lately received by the Pope, states that the Pope told him he would never consent to offer his good office for the re-establishment of peace unless Belgium had all her territories, liberties and international rights restored, without prejudice to her claim for adequate indemnity and the restitution of private property.

Greece.

Sovereign Rights of Greece.

The King's Views.

ATHENS, January 24.

King Constantine, in an interview with a correspondent of the "Russkoe Slovo," said:—"If Ministers approach me with regard to Martial Law I shall certainly approve. I have no intention of attacking free speech, but I cannot allow Greek organs to put forth judgments which wound my Greek feelings. It is inadmissible for Greek papers to appeal to foreign countries and invite them not to shrink from interfering with the sovereign rights of Greece."

The Allies and Greece.

LONDON, January 24.

ATHENS.—The Greeco-Entente loan negotiations are progressing favourably and nearing conclusion.

French Aircraft Bombards Monastir.

LONDON, January 24.

SALONIKA.—Forty five French aircraft bombarded Monastir on January 23rd and heavily damaged the railway station, the railway lines, barracks and ammunition depots.

Serbian Government and Corfu.

Greek Government's Attitude.

LONDON, January 24.

ATHENS.—It is announced that the Greek Government sees no objection to the establishment of the Serbian Government at Corfu and is also disposed to undertake the care of prisoners from the Macedonian campaign though it points out that it already has numerous Greek and Serbian refugees.

TELEGRAMS.

Japan.

THE RUSSIAN ENVOY'S MISSION.

An Expected Announcement.

LONDON, January 24.

The Japanese newspapers say that the visit of the Grand Duke Michaelovitch has materially advanced the prestige of Russia among all classes. The frequency of Cabinet conferences and Foreign Ministers' audiences with the Emperor during the Grand Duke's stay have aroused general speculation. Responsible newspapers state that a definite agreement regarding the future of the Far East will shortly be announced.

Mesopotamia.

Operations in Mesopotamia.

DELHI, January 25.

A Press communique says:—General Aymer continued his advance on the 20th January and on the 21st attacked the enemy who were imposing on the left bank of the Tigris, 25 miles down the stream from Kutel Amarah. The Turks had been reinforced and severe fighting with heavy losses on both sides took place throughout the day. The weather condition continues to be very severe with strong winds and heavy rain causing an unusual rise in the Tigris which is hampering our operations. General Aymer's force is entrenched facing the Turkish position.

Mesopotamia Campaign.

Rewards for Gallant Conduct.

LONDON, January 24.

The "London Gazette" announces the award of the distinguished Conduct Medal to a number of non-commissioned officers and men for conspicuous gallantry in Mesopotamia, especially at Kut-el-Amarah on September 28th, 1915. The recipients include Corporals J. McCombie, Argyll and Sutherlands, and S. Reed, Royal Garrison Artillery, both on the Indian Army unattached list, and also Corporal T. Bax and Private R. H. Pannet, 2nd West Kents, for working machine guns on board the "Comet".

Holland.

Floods in Holland: Water Still Rising.

LONDON, January 24.

AMSTERDAM:—Water is still rising at Oitzann and Broek and many more houses are suffering while at Furmrend despite the south wind the tide rose in an unprecedented manner and the new south portion of the town has been evacuated.

United States.

Panama Canal.

Cannot Predict Date of Opening.

LONDON, January 25.

PANAMA:—Colonel Goethal's states that he cannot predict the date for the re-opening of the canal on account of the uncertainty of the movement of slides.

Germany.

The Kaiser and Serbia.

Choice of a New King.

PARIS, January 24.

A French war correspondent telegraphs that the Germans requested three Serbian ex-Ministers to convoke the Serbian electoral body, whereupon the Kaiser would open the new Parliament, with a view to having one of his sons or an Austrian Prince made King of Serbia. The ex-Ministers refused. Their fate is unknown. Germany is refusing to allow even neutrals to leave Serbia, and Americans are making representations on the subject.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta.

Wolfram Mines Case.

CALCUTTA, January 25.

At the High Court yesterday before Mr. Justice Fletcher Mr. Avetoom appeared on behalf of Messrs. J. H. Heiroin Morris and Co., of Mangoe Lane, Calcutta, and obtained an injunction against E. H. Pearson residing in the State of Jodhpur in Rajputana restraining the defendant, his servants and agents from dealing with wolfram raised by a syndicate formed for that purpose from certain mines in the Jodhpur state in contravention of terms of an agreement between the plaintiff firm and the defendant. Mr. Avetoom stated that on the 30th June 1914, an agreement was entered into between the parties whereby the defendant was appointed to look after and manage the raising of wolfram at the mines while the plaintiff firm at Calcutta was to be managing agents for the syndicate. The remuneration of the defendant was to be eight annas in the rupee of the net profit of the business after paying all charges and commission of the managing agents and the plaintiff firm was to recover the remaining eight annas of net profit. Since the business was started two consignments of wolfram were shipped to England of which accounts were duly made with reference to the first shipment and accepted by defendant. The defendant was now trying to withdraw from the agreement by dealing direct with the raisings. His Lordship granted injunction as prayed for.

TELEGRAMS.

Preparation of Municipal Budgets.
Action of the Bengal Government.

CALCUTTA, January 24.

The Government of Bengal has issued a Press Note announcing the increased independence given to the Municipalities in the preparation of their budgets. In 1910 the Bengal Government instituted an experiment giving four Municipalities with an income of over Rs. 100,000 a free hand with their budget, subject to certain restrictions. The Governor-in-Council is satisfied that the experiment has, on the whole, justified itself, while at the same time he notices in the affairs of the Municipalities a growing sense of responsibility and capacity for self-management which encourages him to believe that further confidence in their powers of financial administration would not be misplaced. Under Sections 76 and 77 of the Bengal Municipal Act, the Municipal budgets and re-appropriations have in all cases to receive the sanction of the Commissioner, and the orders already referred to have defined the principles on which Commissioners should exercise their powers under these sections. It is the intention of the Government that the Municipalities in general should now enjoy the fullest measure of financial independence allowable under law. The Government have accordingly informed the Commissioners that the instructions issued in 1910 for giving a free hand in framing their budgets to four Municipalities with an income of Rs. 100,000 should be held applicable to supervision exercised by the Commissioners over Municipal budgets. They will be left a free hand in framing their budgets according to their discretion, and Commissioners will ordinarily be required only to see (1) that the necessary minimum closing balance is retained, (2) that due provision is made for service of all municipal loans and that the provisions of the Act and any statutory rules and standing orders of the Government are complied with. While convinced that the municipalities in general are now ripe for this concession, the Government have not thought it desirable to allow this general relaxation of control over municipal finances without some safeguard against abuse of this concession by a municipality which there may be definite reasons for believing to be unfit for this degree of freedom and control. Such a municipality would be excepted from the effect of these orders, but the Government would regard this exception as a disability imposed on the grounds of specific mal-administration and not as its normal condition.

United Provinces.

The Hindu University.

Maharaja of Mysore's Donation.

BENARES, January 24.

The recent appeal issued by the promoters of the Hindu University seems to be meeting with a satisfactory response, and the latest donor who has come forward with a large sum is H. H. the Maharaja of Mysore. His Highness has contributed a sum of Rs. 2 lakhs to the general fund and an annual recurring grant of Rs. 12,000 for ten years. The Committee expects to collect a large sum at the time of the coming function.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 24.

The defence evidence in the Benares conspiracy case is reaching an end. A few more witnesses were examined to-day, and it is expected that all their evidence will be over to-morrow. Among the principal witnesses examined to-day was Chunilal Karmarkar, who was mentioned as an accused in the first complaint. In this case he deposed to the doings of the Y. M. A. He was cross-examined at some length by Mr. Alston.

Punjab.

Punjab Aeroplane Fund.

LAHORE, January 24.

The Secretaries of the Punjab Aeroplane Fund intimate that a sum of £45,000 has been remitted by telegraphic transfer to the Secretary of State for India to provide the first 20 aeroplanes of the fleet. A sum of £11,250 will be shortly remitted to provide five more, and it is hoped to remit the £11,250 more in a few days. The five new aeroplanes have been named after Ferozpur, Simla Hills, Karnal, Isakhel, and Kangra Hills respectively.

The 17th list of subscribers total nine lakhs and three quarters.

A Meeting of Indian Ladies.

Furtherance of Female Education.

LAHORE, January 24.

A meeting of the Indian ladies of Punjab and several out-stations was held at Lahore yesterday afternoon under the Presidency of Sarala Devi Choudhrani, B. A., to consider the present condition of female education in this country, and to suggest means for improvement. The gathering was large and representative, the two sections of the Arya Samaj, the Brahmo Samaj, the Dev Samaj and the Sanatanist section being strongly represented. Mrs. Cakil, a European lady sympathiser, was also present.

A letter from the Begum Sahiba Zulfikar Ali Khan of Maler Kotla, regretting her inability to attend, was read by the President.

The first resolution pointed out that the co-operation of educated Indian ladies was the first and foremost requisite for the furtherance of female education in this country, and urged the Government of India to direct the Education Department to enlist such co-operation and sympathy by associating them with all movements for the furtherance of female education as well as with the Government and Municipal institutions for girls or women, either as visitors or in any other capacity.

The second resolution urged that an enquiry be set on foot either by appointment of a non-official Committee composed of Indian ladies and gentlemen specially interested in the education of women, or by other suitable methods, for ascertaining the defects of the present system, and suggesting means for its improvement and

TELEGRAMS.

extension. Pending the result of such an enquiry the meeting recommended, in view of the present financial difficulties in the education of boys and girls up to the age of eight in mixed schools, in rural areas, in lower primary stages, the appointment of a visiting Committee of Indian ladies to supervise Municipal and Board schools and the starting of Purdah classes for married women and grown up girls, like those started by the Bharat Stree Maha Mandal at Calcutta, Lahore and Allahabad under the control of the Indian Ladies Committee with financial assistance from Municipalities and Boards.

The meeting also called upon the Government of India to organise the education of girls as laid down in the Education Resolution of February 1913, and urged the starting of Girls Model High Schools, providing liberal scholarships, and the establishment of technical schools under a Ladies Committee, where poor women and widows may learn useful arts and crafts. The meeting also authorised its President to draw up and submit a memorial to the Governor-General-in-Council embodying these suggestions and recommendations.

Lahore Special Tribunal.

The Padri Murder Case.

LAHORE, January 25.

When the Special Tribunal resumed hearing of the Padri murder case, yesterday a number of witnesses, mostly of Padri and neighbourhood, were examined. They deposed to the murder and supported the prosecution story, the eye-witnesses giving full particulars of the crime. Evidence both direct and circumstantial was tendered. Witnesses, including men implicated in Chanchal Singh's confession were briefly cross-examined by the defence Counsel.

It has been directed by the Local Government that Ganda Singh one of the accused in the Lahore conspiracy case, should be separately tried also for his share in the Ferozshahr murders, for which, it will be remembered, seven men had been previously convicted and awarded capital punishment. Ganda Singh was an absconder in that case.

Bombay

Sir John Jardine, M. P.

BOMBAY, January 24.

The almost sudden death of Sir George Scott Robertson, writes a London correspondent of the "Times of India", leaves Sir John Jardine the sole member of the House of Commons with long Indian official experience, who has sat there uninterruptedly since the general election ten years ago. Sir John has gained universal respect and esteem in the House, and when it re-assembled on Tuesday he was the recipient of numerous congratulations on all heads upon the baronetcy conferred on him on New Year's day. The offer of this distinction took him entirely by surprise, and it was accompanied by no conditions of any kind. Sir John's second son, Lieutenant Colin Jardine, D. S. O., of the R. H. A., was on short leave from the Western front at the time staying with his parents at Applegarth, Godalming. The eldest and third sons are on duty with their battalion and three younger boys are still at school.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 24.

The market in cotton mill shares opened firm but declined slightly at the close. The business is limited with very slight fluctuations. Centrals closed at Rs. 197½. Colaba land and mill shares declined to Rs. 1360, Crescents to Rs. 105 and Currimbhoy to Rs. 223½. Fazulbhoy declined to Rs. 430, Madhwa to Rs. 1325, Davids to Rs. 473½. Standard to Rs. 1035 and Swadeshis to Rs. 1485. In bank shares the Bank of India declined to Rs. 61½. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were quoted ex-dividend at Rs. 885. Tata Iron and Steel (ordinary) were quiet at Rs. 107 and (deferred) at Rs. 279½. Tramways improved to Rs. 214. 3½ per cent Government paper was steady at Rs. 80-8 and small pieces were at Rs. 81.

Mysore.

Wrestling Matches.

BANGALORE, January 24.

The first of the wrestling matches in which notable exponents of the art from Northern India are meeting Mysore men began here yesterday in aid of the Mysore Imperial Service Lancers War Fund, the entire gate proceeds of Rs. 2,200 being given up to the Fund.

The Mahomedan Committee of the Civil and Military Station elected at Thursday's public meeting are arranging for similar matches in aid of the St. John Ambulance Association.

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL.

At the Mysore Legislative Council Meeting on Friday interpellations will include the following: (1) Whether the Mysore Press regulation has justified its introduction (2) Whether the attention of the Government had been called to a local newspaper allegation that a certain engineer at the Cauvery Dam works has misappropriated Government money; and (3) Whether the Government contemplate extending the power of the Council members to fuller interpellation and power to move resolutions as in British India.

BRIEF TELEGRAMS.

The "Tribune" reports the death from gun shot wounds inflicted by dacoits of a Hindu named Jhathu Ram in Mithawali village, Tehsil Sanghar, Dera Gazi Khan.

AMONG the passengers in the steamer "Kaiser-i-Hind" which arrived at Bombay yesterday was Major C. M. O'Reilly, one of the survivors of the "Persia."

The Raja Saheb of Suket States has been pleased to make a generous donation of Rs. 5000 cash and a perpetual grant of Rs. 200 per mensem to the proposed Sanatan Dharma College at Lahore.

TELEGRAMS.

Sir James Meston, Lieutenant-Governor, United Provinces, will leave Lucknow on the 29th January and visit Benares from the 30th to 4th February and return to Lucknow the same evening.

Yesterday the Coroner held an inquest on the body of Sub-inspector Madhusudan Bhattacharjee who was shot in the College Street in front of the Medical College Hospital. The Jury returned a verdict of murder by some unknown person or persons.

Cholera has been raging virulently for the last three months in several villages under Srinagar police station, in the Dacca district. About 1,200 people have fallen victims. The Authorities and local Zemindars have raised a fund and sent five doctors with medicines to the affected area.

During the trial of a dacoity case before the Sessions Judge of Burdwan, an accused made a confession implicating a large number of men in several dacoities that occurred recently in that district. Acting on that confession the police arrested 31 men, who are now undergoing trial before the Sub-divisional Magistrate of Burdwan.

A civil case for an alleged infringement of trade mark, had been brought by the proprietor of "Amrithar" a medical preparation, against the proprietors of a rival preparation "Amrithar" and was pending before the Senior Sub-Judge, Lahore. Meanwhile, the former filed an application for a search warrant under 98 Criminal Procedure Code against the latter alleging that his seals were being forged and got a search warrant from the City Magistrate. Justice Shahdin before whom the matter came on revision, yesterday, passed orders staying the search warrant and criminal proceedings and ordering the restoration of the goods seized, pending decision by the Civil Court.

Mr. Gregory an Engineer in the employ of Messrs Martin and Co., at their iron ore mines on the Nagpur Railway, and his assistant Mr. Crow are in the Presidency General Hospital suffering from somewhat severe injuries. While out shooting they fired at and wounded a tiger which managed however, to make good his escape. They went out the next day in search of the animal which unexpectedly bounded toward them from a bush and seized Mr. Gregory by the left arm causing severe injury. It then attacked Mr. Crow. It was eventually shot. The two injured men were brought in a trolley to the nearest railway station and thence brought to Howrah. Both are reported to be progressing favourably.

Weather Report.

SIMLA, January 25.

The disturbance has given no further precipitation in Northwest India and is travelling eastwards through the United Provinces. It is now only slightly marked. Rainfall has been nearly general in Upper Assam, the largest amount being one inch at Tezpur.

FORECAST:—No change.

Earthquake report—

A shock of considerable intensity at its origin about 2500 miles away was recorded on Simla seismograph at twelve hours thirty two minutes yesterday.

:o:

Latest Telegrams.

A French Wireless states that on January 12th a large crowd of women and children demonstrated in front of the Ministries in Berlin against the reduction of bread allowance. They were dispersed by the Police, many being killed and injured. Large numbers also were arrested.

A Belgian Motor Machine Gun Corps sent to Russia three months ago has been reviewed by the Tsar prior to its departure from Petrograd for the front.

RANGOON, January 25th.

In an appeal to the Anglo Indians of Burma issued in the local papers today by the Hon'ble Mr. J. E. De Bern, Vice President of the Anglo Indian Empire League and President Rangoon Branch, men are asked to patriotically forget the mistake made in refusing some Anglo Indian enlistments in the early days of the war. He requests them to avail themselves of the present opportunity and not wait till friction. He asked the mothers of Anglo Indians to think of the sacrifices of the mothers of France and emulate at least the sacrifices of mothers and wives of Great Britain and appeals to the Government and other employers to grant leave to the men and to assure their future at the end of the war even should they return crippled. The appeal is the result of certain correspondence appearing in the papers anent the observations by one of the daily journals in regard to the attitude of some Anglo Indian mothers and other relatives being an obstacle in the way of the youth who felt the country's call great. In the correspondence it was pointed out that a hundred had offered their services at the beginning of the war, but they were refused for some unknown reason. The community considered that they had been slighted throughout and hence this appeal.

ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವಾಗಿ.

ಲಂಡನ್ ಜನವರಿ 24. ಮಾನವ ಸೇವಾ ಕ್ರಿಯೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ.

ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ. ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಪಂಥ ಬಹುಮಾನದ ಜನರು ಹಾಗೆ ದಾನಿ ಸುರಲ ಪಡೆದಿರು.

నల్లసంవత్సరాది సంచిక

నల్ల సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుటకు ప్రయత్నములు చేయుటకు చున్నవి దానియందు ప్రచురితము గావలసిన వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరముగ జేయగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడ ప్రార్థితులు ఉపయోగమైన చిత్రపటములను బంపవలసిన వారు వానిని వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
7, తంబుసెట్టి వీధి, నువ్వురాసు.

వార్తావరణ స్థితి

1916 సం॥ జనవరి నెల 25 వ తేది.

Table with 4 columns: ప్రదేశములు, కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత, వర్ష పాతము. Rows include గోపాలపురము, కాల్వేరు, కాకినాడ, బందరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నాగపట్టణము, కొలంబో, తిరువనంతపురము, కొచ్చిక, శ్రీకాకుళం, మంగళూరు, పొంతాయి, ప్రాచీనరాజధాని, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, బెంగళూరు, కొడేకనూరు, ఉదకమండలము, కొయ్యంపల్లె, నెల్లూరు, నేలము, తిరువనాపల్లి, పుదుకొట, మధుర, తిరువల్వేరి.

వాయుభారమునం దంగి మార్చెమియు లేదు. ఉత్తర సర్పారులందు మధ్యమార్చి స్థితి, కొండెలు తక్కువగా కలను. పగటిపూట వడిమి సామాన్యముకంటె అధికముగ నున్నది. కొండపొంగింతలందు నది విశేషముగ నున్నది. దత్త మండలములలోను, సర్పారులలోను రాత్రిపల్ల వడిమి సామాన్యముగను, మైసూరు, కర్ణాటకములలో తక్కువగా నున్నది. ఇక్కడ ఆరు దిగ్గిల వరకును ఇది తక్కువగా కలదు. దక్షిణ భాగపు తిరువర్ తప్ప మఱుకలు లేవు. ఎక్కడను నల్లము వడ లేదు, చక్కని యెండ కాయుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా,
వార్తావరణాశ్రమము.

ఆంధ్ర భాషా పాలన

అనంతపుర నివాసులకు విజ్ఞాపన

చాలకాలము నుండియు శాస్త్రభాషా యోగమున నిరాలంబయై, యాదాదాతయై, గౌరవహీనయై, యభోగతి నొంది నామమాత్రావశ్యతయై, నిల్వనీడలేక యల్లాడుచుండి, యపుడేపు డెందుక పర్యటన మొనరింప యత్నించి తప్పకుడుగు లిడుచు సంపూర్ణబలంబు లేకయున్నది. అట్టి జలమీనావన యం నుండి భాషాపాలనాంగికై గై యూరజానంగి క్రిందబడి నీయక సాయ మొనర్చి మెల్లమెల్లగ నడుపుచువచ్చి గదా, కొద్దిసంబులకై నం బూర్వపుస్థితి నొంది దేశపర్యటన మొనర్చగలగుచు. దేశభాషాస్థరణమునకై పాటుబడుట ప్రతియోగ్యు నకు నవశ్యకైర్వర్యముగదా! ఆంధ్రభాషాదారి పీఠాన్ని క్రి కృష్ణదేవరాయల యనంతరమునుండియుండ న్నాదరించు నానులేక యెవో మూలబడియుండిన భాషాంగన, మన పుణ్యనిశేఠమునకో, యామె యదృష్టవశంబుననో మరలం దల నెత్తిమాపుచు దోడినభియలవలె జరింపం బ్రయత్నించుచు తేజవర్ణనమున కంజనీయున్నది. ఇట్టిసమయమున నెడు తేగి యామె నాదరించుచువచ్చిన గదా నవశ్యక మనంధ యగుట కనువగును. అటుగత నిరాదరణభాషముల మన ముండిన నామె ప్రయాణము సాగుటెట్లు? తననవాచనమైత్రో చులమాట తెట్లు? స్వార్థకత్తవలమై దేశభాషానుభూతి, భాషా భిమానమునాని యూరకుండిన గతియేమి?

ఉదారభావముగల భారతీయులు కొంత ప్రేమకే మేల్కొందిచి క్రితవచనమున భాషాభివృద్ధి కల్పించుచు న్నారు. భాషాపాలనాంగి గారందొ విశేషభూషణలక్ష్మిక గానవచ్చుచున్నాడు. తత్కారణమున నుత్తరమండలములవేమి, తత్పరిసరమండలములవేమి, భాషాంగనని గాటంకముగ బరిశ్రమింపుచువచ్చినది. కాని మనదత్తవంశములందలగిడలేదో జంతువునేయున్నది. ఇట్టివల నిమండల నానుప్రవృత్తి వైతము కొందలు మేల్కొంది యొకరేగి యాదరింప నిలుచుటలం దా వొసంగుచున్నారు. మఱి కొందలు సామగ్రి యొనరింప కనులవిప్పియొక జావనన్నాడు. ఆంధ్రుని నే ఆకొందినా నాంధ్రభాష నాదరింపక యాదరింపితిమేని కద్దు పాం యను నానుటలుగదా మనవేరగును. మన చందలములు, సోదరులు, సమీపగరవాసులు, దేశభాషాభివృద్ధి కల్పించా విధంబులం బ్రయత్నించుచుండ మన నూరకల మెంత యవమానకరము.

భాషాదారింబుల కెన్నియో విధముల బుద్ధి. గ్రంథముల రచించుట. వారి బ్రకటింపుట. చదువుట. వార్తా ప్రతికాపరమందిరములం బు ప్రకటింపగలగలగ. స్వార్థ మాల స్థాపించుట. ప్రతికలనాదరించుట. విద్యాభ్యాసాదులు ఖలం బరిక్షించి బహుమానంబుట. మరెవని విద్యుత్తా విధములగును.

వైద్యపితృ వానియందన్నయు మనప్రయత్నములకాక నిమమములుగ కన్నవి. ఇంకొక గారము నూరకలము. ఆంధ్రభాషా వికారముల కొందలు చాల కాలమునాటి యూల గ్గేను ప్రతికా పర మంగ మేల్కొని యుండుచే నా భాష గల బరిక్షి నూరున్నది. కాని యాంధ్రప్రతికా పరమందిరము గాని ప్రస్తావనాదాగలము గాని పాఠశాలయొక యవని లేకుండుట యొక గొప్ప నొందగలమున్నది.

మన మండలమునకల యితర గారముల యుద్దేశక ప్రయత్నముల నల్పంబునున్నవి. ఆంధ్రోజీవులకు నే. కొంద పురవరమున కృష్ణదేవరాయల స్మరణవిధానముగ శాస్త్రభాష ప్రకటింపగలగలగ మేర్పణలంబడియున్నవి. మఱియు భాషా భివృద్ధికాటలు, బాల సగవృత్తి వివర్ణమునకు, మన నొక వార్యభాషాను పరిసరమునాని ఇక భర్తవని మందన్న విజ్ఞానవల్లికి' యను మాసపత్రిక స్థాపించబడి దక్షిణమున చంద్ర దింబము వగిది యభివృద్ధి సొందుచున్నది. మఱియు 'ప్రతిభాశక్తి వడియను' గారి భాషకార్ మొక పుస్తక భాండారమున కొద్ది మాసముల క్రిందట స్థాపించబడినది విశేషగ్రంథ భివృద్ధి విలసిల్లుచున్నది. కాని మన ప్రయత్నం బట్టి ప్రయత్నములం దైన సల్పబడకుండుట మన ప్రయత్న కంటె యాగలము. పరిసరగరముల బట్టి వేరుగడించుచున్నది. మనమనవలం ద్రాధాన గలగమై, విద్యాభాషామండలంబుల నలయుట, సంపూర్ణ ప్రయత్నము, విలసిల్లు మనప్రయత్నం బట్టియలంకాంబులేవి న్నది. లేకుండుట ప్రవర్తనై కంటెటి కలగలము! ఎంతటి యవమానము?

ప్రస్తుతిమన మనప్రయత్న భాషాభిమానుల గోపాల కృష్ణ శర్మ గారును మఱి కొందలును పుస్తక భాండార మొకదాని నేర్పణపరచుచున్నందునున్నారు. పురవాసులకు

విద్యాభిమానులు, భవంతులు, సహనీయులు, వారి ప్రోత్సాహమునకు భంగముచేయక వారికిందగుసాను మొనర్చి వారిపూరిక నిర్విఘ్నముగ సాగించి పుగమునకు నూతనాలంకారముగూర్చి క్రమక్రమంబున నశీకరముత్తును లొంగుచుండ గాకయని ప్రార్థించుచున్న వాడే. అనంతపురము విలేఖనము.

కృష్ణ రామనాథాచార్యులు
ఆంధ్రుల విద్యుత్తప్రకృతులు.

వీరములు, జీవించి సుఖములు, విజ్ఞానములు, జాతి యోధావర్ణములు, వారలు బోకవరణము ప్రాప్తికై యవతరించెను మహాభావులు, సగవృజనంగవృత్తు, సగవృజనోత్పత్తి వాక్రులు, వారిలంపు బాదారములు భావములు విజాలములు, ఆదర్శము లలిపివిత్రములు, చరిత్రను లలిగంభీరములు, వానిని చదివిన శరీరంబు పులకంబును, మనంబు ఒకసంబును వీరక్రేష్టులనుపూజించుటవర్తము. ఇట్లు చేసెనుటకు కిరీటాగులవారికింబలె సాంఘిక భర్తయు గాదు, మతభర్తయు; మనకు వీరారాధనయంతి కర్మము, లక్ష్యకర్మము. చాలకాలమునుండి మనవాన వీరులనా లాధించుచు వచ్చివాడు. మనమనము వీరప్రభావంబును. పూజన సాధనములు శ్రవణ మన భాషాక సంకీర్తన సుమర్పణములు. వీరప్రభావ మార్గములు. వీరుల చరిత్రములను తెలిసికొనుట, యందలితత్వమును ప్రహింపుట, యాతత్వార్థములను భవములలోకి దెచ్చుట, తన్మయత్వమును బొందట ఆగ్నము గదా! మనదాదాతత్వముల వీరసత్వము తాండవమాడుచుండును.

ఆంధ్రులకు మనకు యాంధ్రభివృద్ధిలో నెల్ల వగార్గిగ సగవృజనంబున కృష్ణ దేవరాయల పూజించుట కైర్వచ్చును. ఆంధ్రుల యాజింబుటకు బన్నది నయ తెలుసు. వీర కిందలంబు ఆంధ్రుల కర్తాటక రాజ్యలక్ష్మిని వందల దినములు సువాదించుచున్నది. ఆయ్యది ఫీల్డేరీనెల కడ తేనె ఆంధ్రులను సువాదించుటకు సువిలంబు శ్రీరామవరమి, పృష్టాపమి ఫీల్డేరీ వాదక ము నుండియు తెట్లు పవిత్రములలో, యావన సువాదించెడిది. ఆంధ్రులు ఆవనవాని యామహామ హుని ఇట్టికై దెచ్చివని మహావ్యక్తుని చరిత్రమెల్లకిం దెచ్చుచు, యా నానాభివృద్ధిమామగ్ని చరాగ్రమును పురజేరించుచు, యానామూర్తి వీరసత్వమును తెల్లడిలేకుచు గలదిక విలేఖనము.

నెల్లూరు సరస్వతీ సమాజము.

నెల్లూరు మూలస్థానందలి యాంధ్రభాషాభిమానులు కొందలు తేల్చాపాఠశాలమునను నుచున్నతై "సరస్వతీ సమాజము" కే 100 ప్రభాండగాంములతో గూడిన పతన మంకిరును 1916 సంవత్సరం జనవరి నెలలో భాగివండుగ నాయు గెలవొత్తిరి.

ఈ సమాజము ముఖ్యము 875 ఆంధ్రగ్రంథములను, 882 ఆంగ్లేయగ్రంథములనుగలదు. రెండునెలవారపత్రికలను, కే మాసపత్రికలను వచ్చుచున్నవి. మా సమాజము దినము సమాజముల నుండు చదువరుల నాకర్షించుచున్నది. శ్రీవిద్య ప్రోత్సాహములకై పుస్తకములను గ్రంథములను పంపుచున్నది.

ఇట్లు ఆంధ్రోజీవులకు మనభాషాభివృద్ధి, వారమున వారిసాహిత్యభివృద్ధికి శాస్త్రభాషాభివృద్ధి, నీలివోధక మిట్లనే వినుచునుండుచుండిన సభకు జనమెరుచున్నది.

ఆంధ్రోజీవులనెల్లూరు నెల్లూరు జాతీయ విద్యుత్తా లులలోదేశ (ఆంధ్రోజీవుల) యానాదులను ప్రారంభ విద్య లులలో గాంధీజీవులను సో రాత్రి రాత్రుల నూతనముగా స్థాపించుచున్నది. ఇందువలనను, చారికలను నుమా పరిశ్రమించి విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నాడు.

ఈ సమాజమున కిద్దరుతర వీరందొ వివిధోపాయములం ప్రోత్సాహకరములను నూడేటాస్త్రపులముల మరపాలకసాంఘికలలో కొకయిటైన అన్నదేవుని గోవిందరెడ్డిగారికి మేమెం దెము కృతజ్ఞులము!—ఒకవిలేఖనము.

కృష్ణ రామనాథాచార్యులు, కోయిల బుచ్చూరు.

ఆంధ్రుల శాస్త్రభాషాభివృద్ధి సమితి క్రమ 1916 వ సంవత్సరము మే నెలలో అనంతపురమున ప్రత్యేక ప్రవేశపరీక్షలు జరుగును. పరీక్షలు నేనుకనండి ప్రాదేంద్రమును కోయిలబుచ్చూరు కలెక్టరలకు నుండు ఫిరదీయి యిరిగిమనములను ప్రధానోపాధ్యాయునిగా వ్యవహరింపింపగలమును. కోయిలబుచ్చూరునందు యాభాషకాలము 1916 వ సం॥ జూలై నెల మొదటివారమున ప్రవేశ పరీక్షలు జరుగును. విద్యార్థులు శాస్త్రభాషాభివృద్ధి మూడ వాజరుకావచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి. — నిన్న ఆధికోష్ఠస్థితి 84.3 మాత్రము, అధిమోష్ఠస్థితి 65-5 మాత్రము.

మరియొక వకీలు. — పి. వీరరాఘవశర్మగారు నిన్న హైకోర్టువకిలుగా చేర్చుకొనబడినారు.

మదరాసు లిటరరీ సొసైటీ. — ఫిబ్రవరి నెల 4-వ తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు పెనేలుమానులో ఎస్. జి. రిచర్డ్సు, వి. సి. ఎస్. గారు ద్రావిడమనస్థుల సంబంధించి కొన్ని చిల్లరవిషయములను గూర్చి యుత్సాహవంతి చెదరు.

రాయమోహన మందిరము. — శ్రీమద్భగవాంసు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తోడ్కొనిపిరి నెం35 ను మందిరమున ప్రభువర్షవర్షంతులైనను విర్రవీరించుకును. గా.వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు (విక్రమేశ్వర విశవిద్యము కా' దను విషయమునుగూర్చి యుత్సాహవంతి చెదరు. గావికోదముజరుగును. ఉపాధ్యక్షులు పండి వెట్టింబనురు.

నల్లమందు నేరము. — తూర్పులంకి గాలిను నేను నడినెక్కురు మాడిక్యముపిల్లెగారు, ముస్తాహుసేనురు ఒకటిన్నరకులము నల్లమందుదాగ్ధమును అగ్రియముగా తన యొద్ద పెట్టుకొన్నంత చార్జి చేసిరి. మేజిస్ట్రేటు ముద్దులకిరూ 10 లు జూరూవా విధించెను. జూరూవా చెల్లించనియెడల 60 దినములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

ట్రాన్స్ఫర్ సర్టిఫికేటు. — బడిదల వరకునకు కంటె నెక్కురకాల మును వెనుక సర్టిఫికేటు కోరెను నెడల, అట్టి సర్టిఫికేటు నిమిత్తము ప్రధానోపాధ్యక్షులను ఇనెక్కురు చుదితమని యంగీకరించిన మొత్తమును చార్జి చేయవచ్చునని విద్యా కాళాధికారి ప్రతిపాదించెను. ప్రభుత్వము వారంగీకరించి మదరాసు ఎడ్యుకేషన్ రూల్స్ గానీ నిబంధనను చేర్చవలెనని యాజ్ఞాపించినారు.

దక్షిణ హిందూ దేశ వైద్యసంఘము. — 27 వ తేది గురువారము సాయంకాలము 5 గంటల కొక బహిరంగ సభ టంక నాటియందలి తొండమండల పాఠశాలలో న మా జేరనురు. సంఘ నిబంధనలను నిర్ణయించుటయు, సంఘమును అసోసియేషనుగా నిర్వహించేముటయు అనాటి కా ర్యక్రమము. రావుబహదూరు పి. త్యాగరాజుపెట్టి పి. పి గారు అగ్రాధికారిత్వము వహించుట కంగీకరించిరి. దక్షిణ హిందూదేశ వైద్యము సామగ్రికంతులను నివేదించు ప్రార్థనలు.

నల్లమందు నేరము. — పి. డివిజన్ పోలీసు వారు గడచిన 22 - తేది శ్రీరాములచాయలకు జరపుచున్న యద తానను ముట్టడించి 1-7/8 కులముల తూరికగల నల్లమందును నల్లమందు విస్తృతము వారిని చేయుచుచుచుచుచుచుచు చార్జి చేసిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వముట్టి నేరములు చేసినందునకై యా అంధగ్యాములు కక్షింపబడితిని యొగ్గుకొనెను. గా.వి. యా నేరము నొప్పుకొనలేదు. మేజిస్ట్రేటు మద్రాసుని దోషిగా కనిపెట్టి వారికి ఇరుదరి రూపాయల జూరూవా విధించెను. జూరూవా చెల్లించనియెడల ఒక నెల కఠినశిక్ష యనుభవించుటకు విధింపబడెను.

నవ్వుపరహారపు వ్యాజ్యము. — త్యాగరాజు స్వామి టరి ఇనెక్కురు గా నుండిన పి.పి. చెల్లెలు అయ్యురగాను మదరాసు కార్పొరేషనువారిచేత 11,000 లకు నవ్వుపరహారపు వ్యాజ్యముతెచ్చిరి. తాను కార్పొరేషనులో వెళ్ళు నెంటు ఓనియసీగా నుంటునియు, ఏకారణమును చెప్పి టండ (వెసిడెంటు) గారు తిమ్మ పనిలోనుండి యాకస్మికముగా డిస్మిస్ చేసినందు అయ్యురగారివారును. వాదిప్రార్థననుమీద ప్రజేపెట్టుబడివారనియు పాపాన్నియంతర కటకు ప్రాదేశముగానే యుండెనియు, కాబట్టి విర్రవం టుద్యోగులకుండుడిసాకు లాగుకు లేదనియు కార్పొరేషనువారు వాదించిరి. గా. వ్యాయమా కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు సారాంశము నిర్ణయించిరి.

ఒక యువహారాతిథ్యము. — సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారు గా. వివాన్ బహదూరు ఎల్. డి. స్వామి కన్న పిల్లెగారు తత్కార్యాలయోద్యోగులను రాష్ట్రీయ సహకార మహాసభాప్రతినిధులకు మొన్న సాయంకాలము 6 గం. ల నుపాహారాతిథ్యము గావించిరి. కార్యాలయవర యు చక్కగ పలంకింపబడెను 400 మంది సభ్యుల కేర్పాటు చేయబడెను. చల్లపల్లి జమీందారుగారు, గా. వి. ఎస్. శర్మగారు, పి. శాంతిబహదూరు అగ్రాధికారియ్యగారు రావు బహదూరు పి. పి. వాళ్ళసారధి మొదలియురగాను మొదలైన ప్రముఖులు హాజరయిరి. ఉపాహారాంతరము తాంబూలములు సమర్పించబడెను. ప్రయోజనకరమైన సంభాషణ తో నెండు తుదకు జరిగెను.

మరియొక విప్లవరహారపు వ్యాజ్యము. — మైసూరునందలి వర్తమాను సత్యనాథి పద్మాజీగారు మదరాసు హైకోర్టులో ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేకంపెనీవారిచేత 60,000 ల నవ్వుపరహారము వ్యాజ్యముతెచ్చిరి. 60,000 ల వెలగల వెండివాణెములుగల రెండు ప్యాకెట్లను తమకడను ఏటెటు తమకు రైలులో పంపెననియు, వానిని కంపెనీవారు తమకు ఒక్కగించవలెననియు, లేదా నవ్వుపరహారము కట్టి యియ్యవలెననియు పద్మాజీగారివారును. వాది యాప్యాకే జేసెను పంపుపంపు రైల్వేయొత్తయొక్క 75-వ నెక్కురు వాటింపలేదనియు కాబట్టి తాను నవ్వుపరహార మిచ్చుటకు బద్ధులము కామనియు, ప్యాకెట్లను తిప్పిపోయి కనబడెదన్నవనియు యాద్యము కంపెనీవారు వాదించిరి. సారాంశములు నిర్ణయింపబడింది.

శ్రీ మెట్టండు ప్రభు దంపతుల కార్యక్రమము.

జనవరి 1913.
26-వ తేది బుధవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు శ్రీ వారు భూస్వామిసంఘ సభ్యులకు విందు గావించెదరు.
29-వ తేది రాత్రి మదరాసు యాధ్యధికి సహాయముగా పంపబడు ఎలిక్సిన్స్టు ప్రభుత్వసోత్తు ప్రదర్శనమును సందర్శించెదరు.

ఫిబ్రవరి నెల
4-వ తేది శుక్రవారము సాయంకాలము మెట్టండు ప్రభుత్వము మైసూరునుబోయందలి రైల్వే సైన్యమువారి సంతకు ప్రాంత ప్రాంతము నిర్వహించెదరు. సాయంకాలము 6 గంటలకు సా. శాంతిబహదూరు ద్రావిడమనస్థుల గూర్చి జరకు సభలో ప్రాధికారిత్వము వహించెదరు.

14-వ తేది గురువారము సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ ప్రభుత్వము చేతని క్రియేషను క్లబ్బువారి సాంవత్సరిక జగ క్రాసనానికత్తును వహించురు.

బ్రహ్మోత్సవము.

బ్రహ్మోత్సవ స్థాపనాచార్యులగు రాజా రామమోహన బాబులు 1811 వ సంవత్సరములో కలకత్తానందు బ్రహ్మ తుల్యమును తొలగిల్చి ప్రాంభించిరి. ఆదినాయకుండి, బ్రహ్మ సమాజకే వ ప్రాంభి ప్రాంతి తత్సమాజము విశ్వేశ్వరుడు యేటెటును జగ్గంతోత్సవములు జరుపుచున్నాడు. నిజమలోచించినయెడల, నిరూపణకు ఈశ్వరోపాసనమును సంవత్సరములో నింకొక యువకాశము కలిగినవనియే బ్రహ్మసమాజమును నిర్వహించుచున్నాము. ఈశ్వరసూతు సత్యము, ధర్మము భక్తియును వ్యక్తమైనట్లు చేసవిధమునంతస్పష్టముగ గోచరింపదు. సూర్యులనుండలి, 9 బ్రహ్మసమాజమువారు నేటియందయమున, ఈశ్వరసూతును కీర్తియిదు, భజనమును సగరసంకీర్తనమును జూచి 8 వ భర్తంతరి నెరవేర్చి భక్తిపారవశ్యముతో మహాపరమగు బ్రాహ్మణులు, గాయపంతులు, కీర్తనలను వాడుచు సగరసంకీర్తనము గావించినట్లును, ఎరరి చుసూర్యులూత్తము కావించెడి? ఎనరివృద్ధయును భక్తిరసనిమగ్నులుకావించున? బ్రహ్మముకే ప్రచారముగల జయి.తివేంకట నారాయణ పి. పి. గారును, దైవ మహాత్మ్యమును కోటురాజు స్వయ్యగారును, తేమిశ్శి రాజగోపాలరావు గురించి యుత్సాహించిరి. ఈయెర్పాటులనుజేసి బ్రహ్మోత్సవమును నిర్వహించుగడచిన బ్రహ్మసమాజ నిర్వాహకులు ప్రకటించియును.

మద్రాసు లోకల్ బోర్డు ఆక్టు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరుని వద్దనుండి)

కాకినాడ 24 జనవరి 1913. — మద్రాసు లోకల్ బోర్డు ఆక్టును సవరణజేయదలచి గవర్నరు మెంటువారు తర్వివయమున డిస్టిక్టు బోర్డుల యభిప్రాయములను కోరిరి. అందునకు డిశంబరు 16 తేదిని గోదావరి జిల్లాబోర్డు (వెసిడెంటు కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారికి వ్రాయుచు తాలూకా బోర్డువారి యభిప్రాయములను దెలియజరుపుదని కోరిరి. ఈ విషయమును పర్యాలించుటకై ఈనెల 22 తేదిని కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారు సభచేసి అంతయునంతను సవిస్తరముగా రెండు గంటలసేపు విమర్శించి యీక్రింది తీర్మానముల నంగీకరించిరి.

1. జిల్లాబోర్డులని వేరుగనుండ నవసరములేదు. తాలూకా బోర్డులే స్వతంత్ర సంస్థాపనములై జిల్లా కలెక్టరుగారి యాజమాన్యము క్రింద నుండవలయును. తాలూకా బోర్డుల తనిఖీ మొదలగు పనులకొటకు వేరుగ నొక కార్యాలయము అవసరమయ్యెనేని, యందున కను ఖర్చు ప్రొవిడ్ని యల్ ఫండ్సు (రాష్ట్రీయ బొక్కసము) లోనుండి పెట్టుకొనవలయును.

2. ఏ యుద్యోగియు కూడ తదుద్యోగ లక్షణము చేర ఏ లోకల్ బోర్డునకు గూడ మెంబరుగా గాని (వెసిడెంటు) గాని యుండరాదు.

3. తాలూకా బోర్డు సభ్యుల సంఖ్యలో ముప్పాతిక వంతు ప్రజానియుక్తులుగా నుండవలయును. తాలూకా బోర్డు వారు జిల్లాబోర్డునకు సభ్యుల నెక్కుకొను నవ్వకు, ప్రజాని యుక్తులనే యెక్కుకొనవలయును.

4. ప్రస్తుతపు ఆక్టులోని 8 క్లాజు 88 నెక్కురు నిట్లు మార్చవలయును. "ఎవ్వటికవ్వకు పెన్సిడెంటు ఒకయు త్తకు వును జేసి తాను లేవపుడు నైను పెన్సిడెంటుకు గాని మరియొక సభ్యు డెవరైననుగాని సాధికారునిగా జేయవచ్చును."

5. మొదటి తీర్మానములోని పలహా నచ్చక పోయిన వో తాలూకాబోర్డు పెన్సిడెంటు లేదధికారి లక్షణఫలముగ, జిల్లాబోర్డులకు గూడ పెన్సిడెంటుగా నుండవలయును.

6. ఇప్పటి వస్తుబడివరుస సర్వత్ర సమానముగా లేదు. లోకల్ నెక్కు పన్నుకొటకు రైల్వోపాలములు కానివాని కూడ నెలెత్తుంటు పద్ధతులమీదనే లెక్క జేయవలయును.

7. ప్రతిజిల్లాలోని లోకల్ ఫండు సాయమునకు గవర్నరు మెంటువారు భూమిపన్ను మొత్తములోనుండి ఆ జిల్లాలో వసూలగుచుండెడి లోకల్ నెక్కునన్ను మొత్తంతో సాయము ప్రాంతుచేసి చేర్చవలయును.

8. ప్రతిలోకల్ బోర్డు అధికారములోనుండుప్రజేతము లోను ఆర్థికపన్నులు, పాఠశాలపన్నులు (అదవి), వృత్తి పన్నులు, ఇండ్లగేయను నిమగ్నపన్నులు — వీనివలన వసూలగు సాయములో పాతికంతుల లోకల్ ఫండులకు చేర్చవలయును.

9. లోకల్ బోర్డు అధికారములోనుండుప్రజేతములలో వృత్తులును, పరిశ్రమలును వస్తుబడికి లోబడియుండునట్లు చేయవలయును

10. టృంటుకోడ్సులను, రెవ్యుగృహములను నుండినీతిలో నుంచెడిబాధ్యత బోర్డులకుండి తప్పించవలయును.

11. యూయరుల స్వాధీనములో నుండెడి ప్రజేతములలో ప్రస్తుతమున అధికమును చేరుటకు వీలయిన గృహములకంటె నెక్కుగుభీరు గల గృహములకు నిప్పటికంటె నెక్కుగ్గుల పన్నును విధించుటకు వీలును ఈ యాక్టులో కలగజేయవలయును.

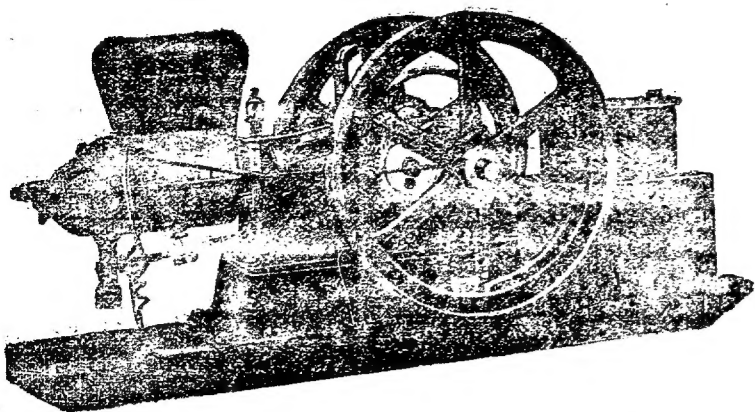
నెర్వియా దేశీయులు. కెయిజరుగారు

పొరుగు జనవరి 24: — నెర్వియాలో కెయిజరుగారి పుత్రులలో నొకరిని గాని అస్తియరాజపుత్రులలో నొకరిని గాని రాజునుగా చేయుటకు న్యాయావ్రజము హోత్సాహపరిచి రాజ్యాంగసభాసభ్యునియోజనమును ముఖ్యమంత్రి నని వెనుక మంతులుగా నుండి యుగ్గురిని కెయిజరుగారు కోరిరి వారు ముగ్గురును నిరాకరించిరి. కారకు ఏమననో తెలియదు. తటసులను గూడ జర్మనులు నెర్వియానుండి పోనిచ్చుటలేదు. ఈవిషయమున ఆమెరికావారు చర్చనలపు చున్నారు.

బెర్లినులో శ్రీలంకలవరము

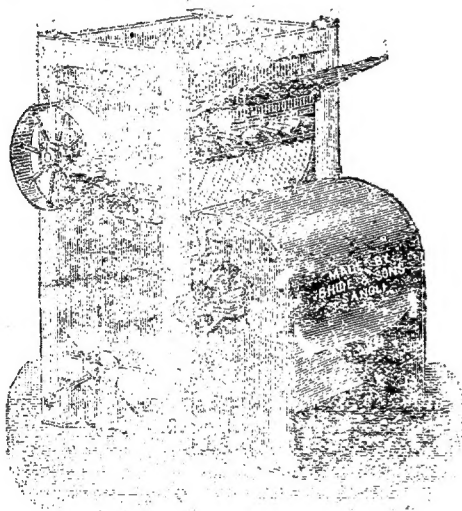
లండను జనవరి 24: — ఈనెల 12 వ తేదిని శ్రీలంక పిల్లలను మంత్రిమందిరమున కెరట చేరి రొట్టెల అలపెక్కును తగ్గించగూడదని మొరబెట్టిరి. పోలీసువారు వారిని తిమిచేసిరి. చాలమందికి డెబ్బలుతగిలినవి. కొందరు హతులైరి. చాలమంది చెరసాలలో నుంచబడిరి. అని పరాసువారు తంతిజార్తనంపిరి.

“మెక్ కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈ యంత్రము నడపుటకు నీ పిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు.
చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయించబడినది.
పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చుయంత్రములను,
మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలడు.
వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6
బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.
వెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా క్లిప్టు వ్రాయును.
బెప్టు అందు కంపెని లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

వేరు నెనగలను ఒలుచు

మాత్రా నాణ్య ద్వినిందిన యంత్రము

ఈ యంత్రము వేరు నెనగలను పగుల గొట్టుటకు
గాను నిర్మించబడినది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు
కుభ్రముగా బాగును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానులం
దన్నీ భాగముల పరిశిష్టమైనది
మా యంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.
విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున
మాకు వ్రాయించును.
బై డె అందు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

ప్రకాశదర్శన అద్దము

మాకు ప్రత్యేక విశ్వదర్శన మాసముల నెరుంగ
కోరికగలదని మాకు వ్రాయండి. ప్రకాశఫలము
లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత
మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి
యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
నమ్మకముగల వారందరు వారి యావాలను,
తల్లిలితములను దెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగ్యతను
ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశోధనలములు,
శిద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము
తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ ద్రవములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.
ఆసాధాయి వాగ్భీజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాట్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

వినోదకరమైన తెలుగు నవలలు

లీలా లేక సుకేంద్రనగరము: — ఇంకాస్త్రీల
మనోసంధ్యలు చూడవలసివచ్చును. వక్రించబడినది. 1-0-0
యశోధర: — ఇందోకయువతి తనమగనివైతము
ప్రేమకై పడరాని పాటుపడి యున్న తస్థితికిదెచ్చును. 0-12-0
మనోరమ: — మగడు వేటకే రాక్షసునొద్ద జిక్కు
కొన తన సావధ్యముచే విడిపించుట. 0-10-0
జగ దేవరంభ: — అన్నకై పడరాని పాటుపడి
యన్న తస్థితికిదెచ్చు సామర్థ్యకలికథ 0-10-0
సహనోదరవాంఛ: — తమ్ముడు బుద్ధిలేక
కలహించినను అన్న నోర్యలయనముటను బోధించును. 0-4-0
అల్లెలారాజు: — కోర్కెని కోడంద్ర ప్రలాపం 0-2-0
మిత్రద్రోహము: — స్నేహద్రోహమున నశించినవర్తన. 0-8-0
సహదేవశాస్త్రము (గొడ్డలికెక్కి) రాతవ్యసహితము అ.2.
విశాఖాంధ యద్ధవర్తము (మొటిద భాగము.) 0-8-0
విశాఖా - నా మునుస్వామి మొదలియార్.
కెంకటేశ కృష్ణినిధి, మదరాసు.

సర్వరోగ కుతారము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలదేద భేదము
లేక ఆబాలబృహద్రుల శ్రీపురుష లిఖితమున నేవించిన
ఎప్పుడును నిరోగులగు నుండగలదు.
మనమందరి మాత్రము.
40 గల డబ్బికయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీవాబజార్లోడు మద్రాసు.

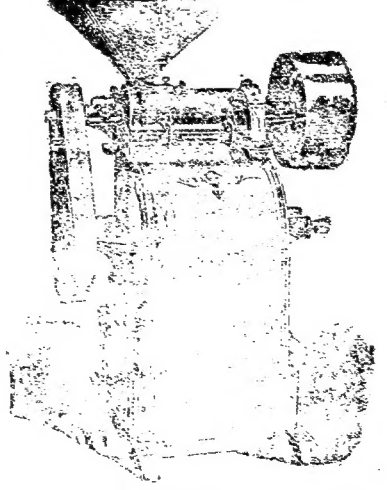
THE (Phon 341)
HOTEL CLARENCE.
GOLD MEDALISTS
BAKERS, manufacturing Confectioners, and
well-known Caterers.
Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;
Our Decorations and Ornaments special this
Year
Xmas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.
Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application.

ఇకాం! ఇండియామహిమ ఇకాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష
విశేషములను ఆనేకాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక
క్షేమమున గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిమనవ్యుడును ఆనళ్ళముగా జరుగ
వలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర ముఃసేంకర్ గోవింద్,
ఆతిథనిగనా కౌమధాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంబుకోడు, మదరాసు.

మోహనీ తెలము
5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

“గార్డన్” స వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.
సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.
ఘట్టిగా చేయబడినది.
సులభ ఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్తమాదిరి.
దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య
పరగణాలలో అనేకవందలు
పనిచేయుచున్నవి
విశిషిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును
కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను,
యీక్రిందివానికి వ్రాసి తెలిసికొనును

ఓక్సు అందు కంపెని, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తల నవ్వుము! గుణ మధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.0
తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టుకొని
పార్శ్వపునొప్పుల బారదొలును. పోట్లపోగొట్టుకొని
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
నువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గాఢమును గలిగించును.
ప్రతిభింబ నుండుదగి చవుకయైన వైద్యసహాయము.
ఋతుభావ చీటి చూచికినిన మోసము గలుగదు.
అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబునెట్టివీధి మదరాసు

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు నైపుణ్య, కాళ్ళు, ప్రయాణికులకు నర్వీన్
కాళ్ళు, కానిలసినవారు ఈ క్రింది ఆడ్రెసుకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేష కాలము నుండి
మోటారు క్లబ్బుల ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు,
జమీందారులుచే అభిమానింపబడినవారు మీకు క్రొత్త
కాళ్ళుగాని, సాత కాళ్ళుగానీ మంచివిగానీ తీసియివ్వగలరు
దిగు మీ కాళ్ళును కానిలసినయెడల అమ్మియివ్వగలరు
ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు
కానిలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానముల యావత్తును
మీకు చాకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అడ్డకియ్య
గలరు.

41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు
మాంబుర్రోడ్డు పోస్టు, మదరాసు

మోటారుబండ్ల ఇంజనీర్లుగాను, నడుపువిధానము
ని, బోధనాభ్యాసముల గలయును. ప్రత్యేక గమనిక:-
కానిలసినవారు ఈ చిత్రముగనతి హా, బోధనాదీముల
ని విచ్చూటించెయ్యబడును. ప్రతివేల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
మొదలును, తయారైన వైనాకరికి శిష్యాత్వమును. స్వల్ప
బంధుయే దీనికోరబడును. మనోజరు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరితములు
చక్కని శైలిలో కల్పించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ
లపు ఇట్టి గ్రంథ మిదిగల కాంధమున మతియొట్టి లేదు.
వెల రెడద టైండు 0-12-0 కాల్కో టైండు 1-0-0
శ్రీ కృష్ణ దేవరాయసి చిత్రపట ముచితము.
చలయవారు:- శ్రీచంద్ర సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
1, తంబునెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆనంద ఫాక్టరీవేనా

గర వన్నెగల బంగారు నిబ్బకలము. ఎక్కు-
వగా ఇంకివట్టుటకు పెద్ద కొళాయియున్నది. బాలు
రకు, వ్యాపారస్థులకు అత్యంత ఉపయోగము.
వెల రూ. 1-0-0.

వలయువారు-
ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,
లోక్ సేక్రయర్
మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

Grand Clearance Sale Rs. 2-0-0
సాగనైన జూబిలిపాకెట్టు గడియారము.
మందువెల రూ 4-0-0. యిచ్చటివెల రూ 2-0-0
5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ.

యాగడియారము మేను యివరకు
రూ 4-0-0 వేనకేలు గడియారములు
విక్రయించితిమి. మాస్తావత్తయిన చేసి
దానికల్ల సగంధరకు అమ్మచున్నా
ను. యా గడియారము బహుదృఢ
మైన సామానలనో చేసి సీమలో
నంది నేరుగా రప్పించియున్నాము.
ఇచ్చూపుకు సాగనుగా వుండును.

ఇతరకంఫెలో యంతిరక్తకృత ధనకు దొరకడు యీ లాభ
కరమైన సమయము తప్పియెడల మరుసమయము దొరుకదు
రూ 2-0-0 యిచ్చబడును.

డైర్యలక్ష్మి అండు కంపెనీ.
8, ఇంద్రకృష్ణావీధి, మదరాసు.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువత్తులు

అంబుకత్తులు	ధరశేరు	1-కి రూ 8, 6, 5, 8, 2
జవ్వారీ	"	4, 8, 2-8
పుసుగు	"	2, 1-8, 1
కన్నారి	"	8, 2, 1-8
కప్పిరు	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,
చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటి

కర్ణశూల హరి

వెల సీసా 1 కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి
చీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదగునవి వెంటనే
నయమగును 5, 6, బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ
వెంటనే తగ్గును. ముగియుండదు

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబునెట్టి వీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్యమా
నును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
(గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. పి.
శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.
కలయవారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(21) 145, కాలవీధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మహామహిమాసాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దిక్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 చిత్తేశ్వరీయము	2-0-0
2 కొక్కొండ మాహాకవ్యము	0-0-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-0-0
4 గోదావరి తీర్థము	0-0-0
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము	0-0-0
6 నరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-0-0

కొక్కొండ కుమారసరసింహం,
(261) రాజమహేంద్రవరము.

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

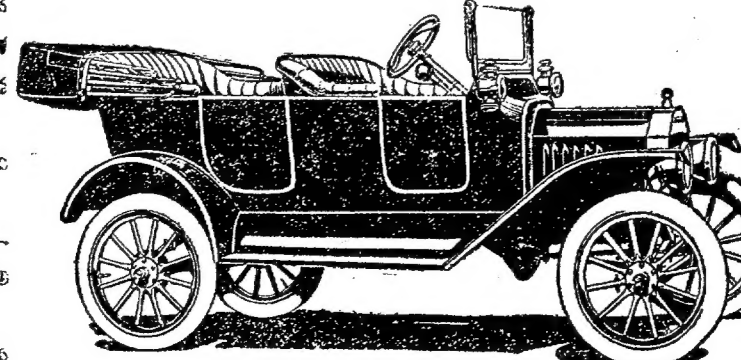
ఇది మేనాము, నిక్కాక, శుక్లనవ్వుము, అతిమాత్రము,
హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువునైన, రక్తకృద్ధిని, యావన
కుభమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములకలుత్యమును కలిగించు
వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రూ. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, బొంబాయి, గుంటూరు జిల్లా.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు మదనసీసరు ముందుండు ఎల్క్రిక్కుడివములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రూ. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలన
నిన ఇది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత
స్థుకు సాదు కలదో ప్రజలకును పోవాలి
కలన కిబిండ్లు చేయింపబడినవి
ఈ బాడ్డు చాలవేలవి చాలాశుక్ల గలవి
ఈ కి బిండ్లు ముఖ్యముగా చాలాశుక్ల గలవి
ఈ బండి అన్ని రకముల కిబిండ్లు చేయింపబడినవి
గి. 20 అకర్లచాల బలమై దిగిన చాల లేద
కె. 20 అకర్ల చాల బలమై దిగిన చాల లేద
ప్రపంచమందు పాడబడుచున్న మోటారు

మావిలాసము:- ఓక్స్ అండు కంపెనీ, మదరాసు.